Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2022. február 3., csütörtök
LXXIV. évfolyam
26. (21001.) sz.
Ára: 3 lej
(előfizetőknek 1,57 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Befejeződött a marosvásárhelyi Teleki-palota felújítása

Visszaköltöztek az esperesi hivatalok

Fotó: Nagy Tibor

A marosvásárhelyi Bernády György téren álló Teleki-ház felújításán három évig dolgoztak, s aki arra jár, láthatja, milyen impozáns épületté alakították át Teleki Domokos főispán palotáját. A 220 éves műemlék épület igényes munkát követelt, vigyázni kellett minden apró részletre, az eredetiség megőrzésére, hogy az épület a város ékessége maradhasson.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

A koronavírus-fertőzés utóhatásainak kezelése

Itt a kezelőrészlegen háromféle terápiát alkalmazunk. A légzőtorna a legfontosabb. Meg kell tanítani a pácienst helyesen lélegezni, megerősíteni a légzőizmokat, és megtölteni a tüdőt a különböző pozíciókban levegővel, amit egyéb gyógytornáknál is használunk.

5.

Évfordulós filmnap az unitáriusoknál

Rendhagyó rendezvény helyszíne volt január 27-én, a holokauszt nemzetközi emléknapján a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius egyházközség Dersi János terme. Bálint Mihály segédlelkész ötlete nyomán a negyedszerre megtartott filmnap keretében az 1983-ban készült, majd 2019-ben restaurált Jób lázadása című, Oscar-díjra jelölt klasszikus magyar filmet vetítették, a marosvásárhelyi zsidó hitközség képviselői, Dub László, Diamantstein György, dr. Naftali György és Salamon Sámuel, továbbá a házigazda Nagy László unitárius lelkész és fiatal érdeklődők jelenlétében.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:
- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:
- Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:
- Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:
- Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Nem beszélnek róla, de cáfolnak

Antalfi Imola

Nem csoda, hogy a médiából áradó, a nyugdíjkorhatár emelésével kapcsolatos hírek, beszélgetőműsorok megzavarják, elbizonytalanítják az embereket. A legutóbbi néhány évben komolyabb nyugdíjreform nem történt, a beígért változások érvénybe léptetése valahogy mindig tovább tolódott. A rendszerváltás utáni nyugdíjreformot nem nevezhetjük túl sikeresnek. Az adófizetők szemszögéből a hosszú távú tervezhetőség hiánya, a nyugdíjak időközönkénti ki- és átszámolása egy precíz, átlátható és korrekt kiszámítási mód hiányában igazságtalanságokat szült, a társadalmi feszültséget tovább szította a speciális nyugdíjak bevezetése, a bizonyos ágazatokban érvényes korai nyugdíjkorhatár.

A napokban a kedélyeket az borzolta, hogy Radu Oprea, a PSD szóvivője Facebook-bejegyzést tett közzé, amelyben a nyugdíjkorhatár emelése ellen érvelt. Ha pedig ellene érvelt, akkor feltételezhetően téma lehetett a kormányban. Tegnap a miniszterelnök is cáfolta, hogy a kormány tárgyalt volna a nyugdíjkorhatár 70 évre való emeléséről, és hozzátette, bár jót tenne az államháztartásnak, mégsem vezetik be, és a kormány nem is vállalhatja a felelősséget egy ilyen kezdeményezésért. A munkaügyi miniszter ezt azzal egészítette ki, hogy a törvény jelenleg is lehetőséget biztosít arra, hogy az emberek saját kérésre

(Folytatás a 3. oldalon)

FEBRUÁR

3., csütörtök

A Nap kel
7 óra 44 perckor,
lenyugszik
17 óra 29 perckor.
Az év 34. napja,
hátravan 331 nap.

Isten éltesse!

Ma **BALÁZS**, holnap **RÁHEL** és **CSENGE** napja.
RÁHEL: héber eredetű női név, jelentése: bárány, anyajuh.
CSENGE: ismeretlen jelentésű régi magyar személynévből származik, de lehet a cseng szó képzett alakja is.

IDŐJÁRÁS

Havazás lehetséges

Hőmérséklet:
max. 1 ºC
min. -4 ºC

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2022. február 2.

1 EUR	4,9462
1 USD	4,3731
100 HUF	1,3909
1 g ARANY	253,5240

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Útjavítás Marosvásárhelyen

Megkezdődött azoknak a marosvásárhelyi utcáknak a javítása, amelyek megrongálódtak az elmúlt hetekben. Az útburkolat javítását az elkövetkező napok időjárásának függvényében végzik a város területén, ahol szükséges – adta hírül közösségi oldalán a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal.

Február közepéig lesz nyitva a várbeli korcsolyapálya

A várbeli korcsolyapálya továbbra is nyitva tart, a jól ismert program szerint várja a korcsolyázókat február 15-ig, amennyiben az időjárás engedi. A Ligetben lévő műjégpálya bezárt – közölte a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal.

Csütörtök a múzeumban#3

A Csütörtök a múzeumban rendezvénysorozat harmadik eseménye a Kultúrpalotában kiállított Magyar Képtárat (1850–1920) mutatja be. Az érdeklődők február 3-án tekinthetik meg az állandó galériát az épület bal szárnyának harmadik emeletén. 17–18 óra között magyar nyelvű vezetést tart Oniga Erika, a művészeti osztály muzeológusa, 18–19 óra között román nyelvű vezetés következik Cora Fodorral, a művészeti osztály kutatójával. Belépőjegyek: 16 lej (felnőtteknek); 8 lej (nyugdíjasoknak); 4 lej (diákoknak). Az eseményen belépőjeggyel, előzetes foglalás alapján lehet részt venni. Foglalni a pr@muzeulmures.ro e-mail-címen vagy a 0749-912-992 telefonszámon lehet a rendelkezésre álló helyek függvényében (a termek befogadóképességének 30%-a). Jegyek elővételben a Kultúrpalota jegypénztáránál vagy a helyszínen vásárolhatók.

Felfüggesztik az online jegyvásárlást

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház felhívja a nézők figyelmét, hogy tekintettel a koronavírus-járvány okozta helyzetre, február 1-től egy hónapra felfüggesztik az online jegyvásárlást. A már megvásárolt jegyek érvényesek maradnak. Foglalásért hívják a színház jegypénztárát a 0365-806-865 telefonszámon (hétfőtől péntekig 9:00 – 18:00), vagy írjanak a secretariat@teatrunational.ro címre, illetve a Tompa Miklós és a Liviu Rebreanu társulat Facebook Messengerére. Jegyvásárlásra a következő időszakban a jegypénztárnál van lehetőség a megtekinteni kívánt előadás napján, az alábbi módon: hétköznaponként a nyitvatartás teljes ideje alatt; hétvégente előadások előtt két órával. Annak érdekében, hogy ne alakuljon ki torlódás a jegypénztár előtt, tisztelettel kérik a nézőket, a jegyeket mielőbb váltsák ki (az előadás napján, a program szerint).

Projekteket keresnek a 10. Adományozói Körre

A Marosszéki Közösségi Alapítvány által meghirdetett 10. Adományozói Körre olyan, Marosvásárhelyt és környékét érintő helyi kezdeményezéssel lehet jelentkezni, amellyel a közösség életét tennék jobbá – lehet ez egyéni kezdeményezés, egy nagyobb projekten belüli részprojekt, tapasztalt szervezet vagy lelkes csoportosulás – a lényeg, hogy azért a közösségért szeretnének tenni valamit, amelyben élünk. A legutóbbi, 9. Adományozói Kör jóvoltából, amelyre tavaly decemberben került sor, a hátrányos helyzetűeket segítő Divers Egyesület, a faültetéssel foglalkozó Pando Egyesület és az Art Equest Lovasterápiás Egyesület egy-egy fontos kezdeményezését sikerült támogatni. Idén kissé nagyobb lélegzetű, 7500-10.000 lej közötti támogatást kereső projekteket karolnának fel. Egy szervezet csak egy tervvel jelentkezhet, a benyújtási határidő február 6., vasárnap éjfél. A beküldött projektek közül a Marosszéki Közösségi Alapítvány zsűrije választja ki a 10. Adományozói Körre javasolt hármat.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

A családorvosok bevonásával tehermentesítenék a mentőszolgálatokat

Megnövekedett a tesztelési igény

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Az utóbbi időben megnövekedett esetszám közepette nagy nyomás nehezedik a mentőszolgálatokra, hiszen a betegek ellátása mellett a koronavírus-tesztelésben is oroszlánrészt vállalnak. Maros megyében az elmúlt héten napi kétszáz körül volt a mentőszolgálatra háruló tesztelések száma. A tegnap Alexandru Rafila egészségügyi miniszter arra kérte a koronavírus-fertőzésre utaló tüneteket mutató személyeket, hogy inkább a családorvosi rendelőkhöz forduljanak tesztelésért, hogy ezáltal is tehermentesítsék a mentőszolgálatokat, valamint a sürgősségi egységeket.

Menyhárt Borbála

A napokban számolt be a fővárosi mentőszolgálat menedzsere az egyik hírtelevíziónak arról, hogy nagyon nehezen tudnak eleget tenni a megnövekedett tesztelési igénynek, volt olyan, hogy a páciensekhez három nap után jutottak el, és előfordult, hogy kétezren voltak a várólistán. De nemcsak a fővárosból, számos megyéből érkeznek hasonló hírek.

Érdeklődésünkre, hogy környékünkön mi a helyzet ezen a téren, *dr. Ioan Ivanici*, a Maros Megyei Mentőszolgálat igazgatója lapunknak elmondta, a rájuk háruló feladatok mellett a mentősök részt vesznek a tesztelésben, gyorsteszteket, PCR-teszteket végeznek. Az utóbbi 3-4 nap naponta több mint 200 tesztet végeztek, zömében antigéngyorstesztet, és napi 15-20 PCR-tesztelésre vonatkozó igény is érkezik hozzájuk. A tesztelést minden reggel 7.30-kor kezdik, és általában éjfélig szállnak ki a tüneteket mutató páciensek otthonába, napközben három, az esti órákban és éjjel két csapat foglalkozik teszteléssel. Mint mondta, ők a nap 24 órájában tudnák végezni a tesztelést, viszont a páciensek számára általában kellemetlen, ha éjszaka érkeznek. Az igazgató szerint nagy munka, időigényes is, előfordul, hogy nehezen megközelíthető helyekre kell eljutniuk a mentősöknek, viszont úgy szervezték meg a munkát, hogy a PCR-mintavételt igyekeznek még a kérés napján, az antigéngyorsteszteket pedig 12–24 órán belül elvégezni. Az eredményeket közlik a családorvosokkal, a közegészségügyi igazgatósággal, és bevezetik a Corona Forms platformra.

Dr. Ioan Ivanici kifejtette, az ötödik hullámban ők is azt tapasztalják a mindennapi munkájuk során, hogy annak ellenére, hogy nagyon magas a fertőzések száma, többnyire enyhe a betegség lefolyása, és nagyon sok fertőzött az otthonában elkülönülve gyógyul. Gond elsősorban a be nem oltott személyekkel adódhat, akik közepesen súlyos vagy súlyos állapotba kerülhetnek – tette hozzá dr. Ivanici.

A mentőszolgálat munkatársai közül is fertőződtek meg, annak ellenére, hogy az operatív személyzet kilencven százaléka be van oltva. Ilyenkor átszervezik a programot, felfüggesztik a szabadságokat, hogy pótolni tudják a hiányzó kollégákat.

Országszerte négyezer családorvos kapcsolódott be

Alexandru Rafila egészségügyi miniszter szerdán felhívást intézett a koronavírus-fertőzés tüneteit mutató személyekhez, hogy a háziorvosi rendelőkben teszteltessék magukat, mert így gyors diagnózisban és orvosi felügyeletben részesülnek.

A családorvosi rendelőkben történő tesztelés tehermentesíti a sürgősségi szolgálatokat, a mentőszolgálatokat és a megyei egészségügyi igazgatóságokat, ahol hosszú várólisták alakultak ki – nyilatkozta a miniszter. Országszerte több mint 4000 háziorvos kötött szerződést az egészségbiztosítási pénztárral a páciensek Covid-tesztelésére, ezekben a rendelőkben a tesztelés ingyenes, amennyiben a páciensnek koronavírusra utaló tünetei vannak. A tesztelésben részt vevő családorvosok jegyzéke megtalálható az egészségügyi minisztérium, illetve az országos egészségbiztosítási pénztár (CNAS) honlapján. A háziorvosok nemcsak saját pácienseiket tesztelhetik, hanem bárkit, aki a fertőzésre utaló tünetekkel jelentkezik náluk, ha az illető legutóbbi tesztelése óta eltelt legalább 48 óra.

A családorvosi rendelők mellett lehetőség van bizonyos, tesztelést végző patikákhoz is fordulni, ahol szintén antigéngyorstesztet végeznek, az általunk megkérdezett két marosvásárhelyi gyógyszertárban 25 lejbe kerül a tesztelés.

Mind a családorvosnál, mind a patikában elvégzett teszt esetében az eredmény hivatalos, a fertőzött személy nyilvántartásba kerül, bevezetik a Corona Forms platformra, és az egészségügyi szakhatóság ugyanúgy tudja követni, mint a PCR-teszt eredményét. Az egészségügyi minisztérium ms.ro honlapján településekre lebontva elérhetők azok a patikák, ahol tesztelnek, Maros megyében a jegyzék szerint tíz ilyen gyógyszertár van, Marosvásárhelyen 7, egy Marosszentgyörgyön, egy Szászrégenben és egy Dicsőszentmártonban. Ugyanakkor a Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóság www.aspms.ro honlapján megtalálható annak a megyében dolgozó közel száz családorvosnak a neve, címe és telefonszáma, akik a rendelőjükben antigéngyorstesztet végeznek.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

Rendőrök tüntettek Bukarestben, magasabb béreket és létszámbővítést követelve

A rendőrök és börtönőrök szakszervezetei tartottak tüntetést szerdán Bukarestben, magasabb béreket, a felszerelés korszerűsítését és a létszám bővítését követelve.

Bár a koronavírus-járvány miatt bevezetett veszélyhelyzetről szóló kormányhatározat szerint a tüntetéseken legfeljebb száz résztvevő lehet jelen, a szerdai szakszervezeti megmozdulásra több mint kétezer rendőr érkezett buszokkal Bukarestbe az ország minden tájáról. A szakszervezeti vezetők pedig úgy nyilatkoztak: vállalják, hogy kifizetik az engedélyezettet meghaladó létszám miatt kiszabott bírságot.

A kormány székháza előtti téren összegyűlt tüntetők délben átvonultak a belügyminisztérium épülete elé, majd a parlamentnél fejezték be a tiltakozó megmozdulást. A rendőrtüntetés több mint négy kilométeres útvonalának környékén órákra megbénult a közlekedés Bukarest bevárosában.

A tiltakozó akciót szervező 16 rendőr- és börtönőr-szakszervezet a 2017-es bértörvény által előírt bérek és pótlékok maradéktalan folyósítását, az elavult felszerelés és járműpark korszerűsítését, a szolgálati nyugdíjak inflációkövető növelését követelte. A rendőrök arra panaszkodnak, hogy a világjárvány kezdete óta olyan közegészségügyi feladatok elvégzésére kényszerülnek, amelyekhez nincs megfelelő képesítésük, a krónikus létszámhiány miatt pedig folyamatos az állomány túlterhelése.

Az elszabadult energiaárak és a növekvő infláció közepette Romániában egymást érik a szakszervezeti megmozdulások az állami szektorban, miután az idei költségvetés megtervezésekor az államháztartási hiány leszorítása érdekében a kormány elnapolta a korábban tervezett közalkalmazotti béremelések egy részét.

Két hete a pedagógusok tartottak kétórás figyelmeztető sztrájkot Romániában, a statisztikusok a legnagyobb kormánypárt székháza előtt tüntettek, január 20-ától kezdődően pedig öt napra megbénult a felszíni tömegközlekedés Bukarestben a járművezetők spontán munkabeszüntetése miatt. *(MTI)*

Börtönbüntetésre ítélték a Brassó megyei önkormányzat volt elnökét

A Brassói Táblabíróság korrupciós bűncselekmények miatt jogerősen hét év és tíz hónap letöltendő börtönbüntetésre ítélte kedden a Brassó megyei önkormányzat volt elnökét, Aristotel Cancescut.

A Brassó megyei rendőrség közölte, hogy a 70 éves politikust kedden be is kísérték a feketehalmi börtönbe.

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) színeiben háromszor is a megye élére választott Aristotel Cancescut befolyással üzérkedés, csúszópénz elfogadása és hivatali visszaélés ügyében találta bűnösnek a bíróság. Felmentették ugyanakkor a bírák a hivatali visszaélésre felbujtás vádja alól.

Cancescu ellen a korrupcióellenes ügyészség (DNA) emelt vádat 2014 decemberében. A vádirat szerint a politikus kérésére a megyei önkormányzat ötször is pályázat nélkül egészített ki egy, a megyei utak karbantartására kötött szerződést. Ezzel az eredeti összeg több mint tízszeresére duzzasztotta az útkarbantartónak folyósított kifizetéseket. Az útépítő cég a szerződés-kiegészítéseket követően fiktív reklámszerződés alapján fizetett jelentős összegeket a tanácselnök cégének.

Aristotel Cancescu 2000 és 2012 között töltötte be a Brassó megyei önkormányzat elnöki tisztségét. *(MTI)*

Lemondott diplomájáról a luxemburgi kormányfő a plágiumbotrány miatt

Xavier Bettel luxemburgi kormányfő lemondott posztgraduális diplomájáról, miután tavaly október végén egy újságírói oknyomozó vizsgálat kiderítette, hogy a szakdolgozata túlnyomó részét plagizálta – írta kedden a Luxemburg Times hírportál.

Bettel a dolgozatot politikatudomány- és közjog szakos hallgatóként 1999-ben írta a kelet-franciaországi Université Nancy II. egyetemen (mai nevén Université de Lorraine) az európai parlamenti választások lehetséges reformjáról. A Reporter.lu luxemburgi hírportál október végi tudósítása szerint Bettel idegen nyelvű forrásokat használt megjelölés nélkül, 54 oldalon keresztül az 55 oldalas dolgozatában. Továbbá több mint 20 oldalt közvetlenül az Európai Parlament honlapjáról másolt ki, illetve egy görög uniós parlamenti képviselő kutatásából is átvett kilenc oldalt.

A Luxemburg Times az egyetem közleményére hivatkozva azt írja, hogy „Bettel munkája tartalmazott néhány olyan passzust, amely a pontatlan hivatkozások miatt egyfajta plágiumnak tekinthető”. A közleményben az áll, hogy Bettel visszautasította az egyetem ajánlatát, hogy módosítsa szakdolgozatát annak érdekében, hogy megtarthassa diplomáját. A kormányfő kérvényezte továbbá, hogy vonják vissza a diplomáját, „hogy eloszlassanak minden kétséget a tudományos fokozat érdemeit illetően, és elkerüljék az akadémiai munkába vetett bizalom elvesztését”.

A plágiumvád felszínre kerülésekor Bettel azt nyilatkozta, hogy „legjobb tudása és meggyőződése szerint írta a szakdolgozatot”, hangsúlyozva, hogy mind a témavezetője, mind az egyetemi zsűri elégséges osztályzatot adott neki, mivel tézise szóbeli megvédésében jobban teljesített, mint az írásbeli részben.

Bettel népszerűsége a luxemburgi választók körében a botrány kirobbanása után hét százalékponttal csökkent egy tavaly novemberi felmérés szerint. A kormányfő 2013 óta irányítja a valamivel több mint félmillió lakosú nagyhercegséget a liberális Demokrata Párt színeiben. *(MTI)*

Vizsgálati jelentés a Downing Street-i bulikról

Súlyos vezetői hibákat ró fel a brit kormánynak

Súlyos vezetői hibákat, mulasztásokat ró fel a brit kormánynak az a vizsgálat, amely a londoni miniszterelnöki hivatalban és más kormányhivatalokban a koronavírus-járvány elleni korlátozások idején rendezett összejövetelek, partik hátterét volt hivatva feltárni.

A vizsgálati jelentés előzetes, 12 oldalas összefoglalóját hétfő délután tette közzé a Downing Street. Boris Johnson miniszterelnök nem sokkal később, a londoni alsóházban tett nyilatkozatában elnézést kért, amiért a kormány egyes ügyekben „nem megfelelően cselekedett”, és azért is, ahogy a partik ügyét kezelte. Johnson ugyanakkor nem ajánlotta fel lemondását, ellenben közölte, hogy konkrét intézkedéseket tesz a miniszterelnöki hivatal munkájának javítására.

Az előzetes vizsgálati dokumentum egyebek mellett megállapítja: „nehéz indokot találni” az összejövetelekre olyan időszakokban, amikor a kormány a mindennapi életvitelt széles körben korlátozó intézkedések elfogadására kérte a lakosságot.

A vizsgálat, amelyet Sue Gray, a brit közigazgatási szolgálat magas beosztású tisztviselője irányított, tizenhat rendezvényre terjedt ki. A helyzetet ugyanakkor jelentősen bonyolítja, hogy a járványügyi zárlatok idején rendezett Downing Street-i partik ügyében a múlt héten a Scotland Yard is vizsgálatot indított, és arra kérte Sue Grayt, hogy az általa összeállítandó vizsgálati jelentésben egyelőre csak „minimális utalásokat” tegyen azokra a rendezvényekre, amelyeket a rendőrség is vizsgál. A vizsgálat húsz hónapra és tizenhat rendezvényre terjedt ki.

A korlátozások idején tartott partik ügye – amelyekről az első hírek decemberben szivárogtak ki – az elmúlt néhány hétben Johnson 2019-ben kezdődött miniszterelnöki időszakának eddigi legnagyobb belpolitikai botrányává fajult.

Az ügyben indított vizsgálatot kezdete óta feszült figyelem kíséri a brit sajtóban és a belpolitikában, mindenekelőtt amiatt, mert a botrány az ellenzék és a kormányzó Konzervatív Párt számos prominens képviselője szerint is Boris Johnson miniszterelnök lemondását indokolná.

A londoni alsóház konzervatív frakciójának több tagja bizalmi szavazást is kezdeményezett Johnson ellen, és állítólag további tory képviselők is erre készülnek, csak meg akarják várni a teljes vizsgálati jelentés közzétételét. *(MTI)*

Ország – világ

35.802 új fertőzöttet diagnosztizáltak

A stratégiai kommunikációs törzs (GCS) szerdai közlése szerint az utóbbi 24 órában 35.802 személyt diagnosztizáltak SARS-CoV-2-fertőzéssel, és 120 koronavírussal összefüggésbe hozható halálesetet regisztráltak. Tizenhárom haláleset korábban következett be. Romániában eddig február elsején jegyezték a legnagyobb napi fertőzésszámot, 40.018-at. *(Agerpres)*

Megbüntették Traian Băsescut

Ötezer lejre büntette meg szerdán az Országos Diszkriminációellenes Tanács (CNCD) Traian Băsescu volt államfőt, amiért diszkriminatív és sértő kijelentéseket tett a romákra nézve. Băsescu többek között azt írta egy 2020-as Facebook-bejegyzésben, hogy „a cigányklánok egy része hazatért, és úgy tűnik, kategorikusan elutasítja az ország törvényeinek tiszteletben tartását”. Ugyanabban a bejegyzésben „cigány maffiacsoportokról” is beszél. A CNCD igazgatótanácsa szerint a volt államfőnek az etnikai hovatartozást a bűnözéssel összekapcsoló kijelentései diszkriminatívak és sértik a méltósághoz való jogot, ezért 5 ezer lejes bírságot róttak ki rá. *(Agerpres)*

A gyermekhalandóság leküzdése a cél

A születéssel kapcsolatos anyai elhalálozás aránya két év alatt megkétszereződött Romániában – hívta fel a figyelmet szerdán a Mentsük Meg a Gyermekeket szervezet. Közleményük szerint a gyermekhalandóság országos szinten a 2019-es 5,8 ezrelékről 2020-ban 5,6 ezrelékre csökkent ugyan, de jelentősek a megyénkénti eltérések: Szatmár megyében például 11,1 ezrelékes a mutató, miközben Bukarestben csak 2,4 ezrelékes. A születéssel kapcsolatos anyai elhalálozás eközben exponenciálisan növekedett: a 2018-ban jegyzett 8,5 ezrelékről 16,1 ezrelékre 2020-ban. A statisztikai intézet adatai szerint 2020-ban Szatmár és Tulcea megyében meghaladta a 10 ezreléket a gyermekhalandóság. Közleményében a szervezet emlékeztetett arra, hogy az elmúlt 11 évben hétmillió euróval támogatott összesen 102 egészségügyi intézményt az ország összes megyéjéből a gyermekhalandóság leküzdésében. *(Agerpres)*

Gázolaj-támogatás a gazdáknak

Idén 309 millió lejt szán a szaktárca a mezőgazdaságban felhasznált gázolaj utáni támogatásra, ebből az összegből a 2021-re még ki nem fizetett szubvenciót is törlesztik – nyilatkozta Sorin Moise államtitkár. A kormány szerdai ülésén fogadta el az erről szóló jogszabályt. Idén a gázolaj-támogatás értéke 1,63 lej literenként. *(Agerpres)*

Nem beszélnek róla, de cáfolnak

(Folytatás az 1. oldalról)

a nyugdíjkorhatár elérése után is dolgozhassanak, de a nyugdíjkorhatár emelését nem támogatják, „mivel a romániai lakosság várható élettartama alacsony, az uniós átlag alatti”. Ami bizony igaz. Az Eurostat adatai szerint ugyanis „a romániai lakosság várható élettartama 1,4 évvel csökkent, és más európai országokhoz képest alacsonyabb az egészségesen eltöltött várható élettartam is. Romániában a nyugdíjkorhatárt elérő férfiak átlagosan 6 és fél évig élnek még egészségesen, Németországban viszont (ahol a nyugdíjkorhatár mindössze 7 hónappal magasabb a romániainál) átlagosan még 11 és fél évig, Spanyolországban 12 és fél évig, Lengyelországban 8 évig élvezhetik egészségben nyugdíjas éveiket”. Ezek az adatok persze országon belül, régiónként is változnak.

Az utóbbi években a nyugdíjrendszer fenntarthatóságával kapcsolatos problémák, a demográfiai előrejelzések (elöregedés, kivándorlás, népfogyatkozás) késztethették arra a kormányt, hogy tárgyaljon a nyugdíjtémáról. A nyugdíjreform azonban több annál, mint hogy vezényszóra megemeljék a korhatárt vagy kampányidőben betarthatatlan mértékű nyugdíjemeléseket ígérjenek, ezeket törvénybe foglalják, és végül ne tartsák be. Hiteltelen, szakmaiatlan döntések születnek, amelyek miatt egyre bizalmatlanabb a társadalom a kormánnyal szemben. A reformra márpedig szükség van, ezen a területen talán még inkább, mint máshol. A nyugdíjrendszer hosszú távú fenntarthatósága a legfőbb kihívás, éppen emiatt fontos az öngondoskodás szorgalmazása egészen fiatal kortól, a feketemunka kifehérítése stb. Mert ellenkező esetben – amint a szociáldemokrata vezér is kijelentette – „nagyon kevesen fognak nyugdíjban részesülni”.

Visszaköltöztek az esperesi hivatalok

Fotó: Nagy Tibor

(Folytatás az 1. oldalról)

Az épület 1935-ben került a református egyház tulajdonába, értelemszerűen a tulajdonos feladata volt felújítani, amit múlt év végén fejeztek be. A felújításról *Henter György*, a marosvásárhelyi református egyház kuratóriumának elnöke, vártemplomi lelkipásztor számolt be lapunknak.

– A Teleki-ház a tíz marosvásárhelyi református egyházközség vagyonkezelő kuratóriumának tulajdonában van. 2008-ban felmerült az ötlet, hogy pályázzunk uniós támogatásra, s ebből újítsuk fel az épületet. Az akkori kuratórium azt tervezte, hogy egyházmegyei múzeumot is létrehoznak benne. Az uniós pályázat nem nyert támogatást. Egy évtized telt el, és az épület állaga tovább romlott, a falak kívül is, belül is megrepedtek, a termek mennyezetén is látszottak a repedések. A tetőszerkezettel is gond volt, a héjazat jó ideje cserére várt, több helyen beázott az épület. Mivel az ingatlannak csak téglaalapja volt, a pince és a földszinti termek falai nedvesedtek a beszivárgó víz miatt. Épületgépészeti szempontból is nagyon nagy gondok voltak. Elavult volt a fűtési rendszer és a villanyhálózat, konvektorokkal, csempekályhákkal fűtöttünk. Ezeket ki kellett cserélni, hogy a rendszert gazdaságosabban lehessen üzemeltetni. Ezek voltak az indokok, amiért az épület felújítását szorgalmaztuk.

A költségek felét magyarországi támogatásból állták

– Milyen új lehetőség adódott a felújítás finanszírozására?

– 2018-ben volt egy projekt az Erdélyi Református Egyházkerületben: olyan egyházmegyékben, ahol nem volt esperesi hivatal, a magyar kormány támogatásával ezek felépítésére lehetett pályázni. Innen jött az ötlet, hogy mivel a Teleki-házban két esperesi hivatal – a marosi és a maros-mezőségi – működik, forduljunk Kató Béla püspök úrhoz, és jelezzük, hogy mi nem új épületeket szeretnénk építeni, hanem a meglévő kuratóriumi épületet felújítani. Ezt támogatta a püspök, s a felújítás költségeinek felét vállalta a püspökség, a másik felét a kuratórium és a két egyházmegye hozzájárulásával sikerült előteremteni. A felújítás összköltsége 700 ezer euró volt, ennek felét az egyházkerület a magyar kormány támogatásából fedezte.

– Mikor kezdték el a munkát?

– A munkát 2019-ben kezdtük el a néhai Bende Sándor irányításával. Mindenekelőtt az épület alapját kellett megerősíteni, ez azt jelentette, hogy 80 centiméterenként az alap alá kellett ásni, s betonnal megerősíteni a téglaalapot. A pincében 30 cm vastagságú beton volt, ezt el kellett távolítani, s rengeteg földet is ki kellett hordani, hogy mélyítsük a pincét. Most kényelmesen lehet járni a boltívek alatt. Volt egy kis incidens, mert az alábetonozást végző első vállalkozó nem fejezte be a munkát, és az épület két-három hónapig úgy állt, hogy az alap egy szakaszon ki volt ásva, és alatta még jobban megrepedt a főhomlokzat. Új kivitelezőt kerestünk, s Demeter Zoltán vállalkozót, a Demzoltar Kft.-t bíztuk meg vele. A továbbiakban ez a cég folytatta a felújítást. Az alap megerősítése után következett az épület drénezése, azaz az alapoknál elhelyezett vízelvezető rendszer kialakítása, majd a tetőszerkezet felújítása, a lécezés és az újrafedés. Az épület patináját szerettük volna megőrizni, ezért nem új cserepekkel, hanem a Vártemplom felújításakor leszedett, jó állapotban levő hódfarkú cserepekkel fedtük újra az épületet. Következtek a külső falak, a nyílászárók, a belső falak és a padló. Ahol meg lehetett menteni a parkettet, megtettük.

A jó szakemberek jelentették a minőségre a garanciát

– Kik tervezték a felújítást?

– Keresztes Géza műépítész volt a tervező, Csákány Dezső a statikusmérnök, ők feleltek a tervekért, és felügyelték a kivitelezést. Klósz Bálint presbiterünk a fűtésért, Soós Botond a villamos hálózat felújításáért volt felelős. A Teleki-palota kődíszítéseit, kőtornácát, oszlopait Nagy Béni kőrestaurátor restaurálta, ő dolgozott a Vártemplom kőrészeinek a felújításán is.

– Mikor lett kész az épület? Visszaköltöztek a hivatalok?

– Az épület múlt év november vége felé készült el, a felújítás körülbelül három évet tartott. Visszaköltözött a két esperesi hivatal, a marosi és a maros-mezőségi, illetve a vártemplomi egyházi hivatal. Ez utóbbi a nyugati szárnyban kapott helyet, az eddigi irodáival szemben. A két esperesi hivatal irodái az emeleten vannak, a nagy tanácstermet közösen használják az egyházmegyék. A volt vártemplomi irodákat bérbe szeretnénk adni, a pincéket szintén. A múzeum nem valósult meg, ettől a tervtől elálltunk. Az épületben helyet kapott egy kávézó, amelyet a sepsiszentgyörgyi diakóniai központ működtet. Ennek bejárata a Posta utca felől, a volt bábszínház udvaráról lesz.

A volt bábszínház épületét összhangba hozzák a Teleki-házzal

– Tervezik a szomszéd épület, a volt bábszínház épületének felújítását is?

– Igen, szeretnénk stílusában a Teleki-házhoz közelíteni. A tetőszerkezetet össze kell hangolni a Teleki-házéval, s sort kell keríteni a homlokzat felújítására, valamint a vízelvezető rendszer beépítésére. Támogatásról egyelőre nem volt szó, a marosvásárhelyi egyházak kuratóriuma próbált elkülöníteni egy összeget, amivel elkezdjük a tervezést és az építést. Az épület nagytermét és a mellette levő két kisebb termet a MIFIKE-nek, az egyetemista ifjaknak adtuk használatba. Ezeket a helyiségeket a nyáron felújítottuk, szintén a magyar kormány támogatásával. Körülbelül 25 ezer eurós befektetés volt itt – tájékoztatott Henter György lelkipásztor.

Január Zaragozában

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

A hideg és kiállhatatlan télből menekültünk el néhány napra az enyhébb mediterrán télbe. Menekülésünk nem volt szégyenletes futás, sokkal inkább megkísértett bennünket a felfedezés izgalma, az utazás vágya, a kimozdulás imperatívusza. Most is Spanyolországra esett a választásunk, mint a tavaly ősszel, ám ezúttal Madridtól 300 km-rel északkeletebbre kötött ki velünk a Kolozsvárról induló Wizz Air járat. Zaragozában.

A városról, bevallom, nem sokat tudtam, valami derengett egyetemes történelmi tanulmányaimból, de Itália mindeddig sokkal közelebb állt hozzám. A város az Ebro partján fekszik. I. sz. 24-ben alapították, meghódították, kiépítették a rómaiak, lerombolták a kelták, meghódították az arabok a VIII. században, majd a XII. század végén a keresztények vették be a várost, amely akkorra már régóta az aragóniai tartomány fővárosa volt. Ma is az – a móroktól maradt, csodálatosan helyreállított várkastélyban, erődítményben van Aragónia autonóm tartomány parlamentje. Az ülésterem bejáratánál egy parlamenti patkóban minden képviselő neve és portréja is fel van tüntetve. A várban a mór stílus (á la Alhambra) keveredik a spanyol gazdag díszítésű reneszánsz művészettel, ámulatra méltó mennyezetekre tekinthet fel a látogató a trónteremben és a palota többi termében, ahol az aragón uralkodó család élt és kormányzott.

Székesegyháza, a Miasszonyunk Pillar az Ebro folyó partján álló hatalmas épület. Déli oldalánál terül el a 660 ezres város főtere. Az ún. mór-keresztény művészet egymásra hatásából született ***mudejar*** *stílus jegyei uralkodnak az épület küllemén, bent tobzódik a végtelenül komplikált, szemkápráztató, megunhatatlan sokaságú variációval díszes barokk imádat, a kupola mennyezetét Goya festette. (Van Goya-múzeum is, újságíróknak kedvezménnyel.)*

A főtéren áll, ahogy illik, a városháza, előtte szombaton a városházi alkalmazottak egy csoportja, gépkocsivezetők, villamoskalauzok tüntettek hangos szóval, zenével, lármával, összeütött vaslábasokkal magasabb bérért. Szenvedélyes két óra kiáltozással, molinókkal, transzparensekkel. A kiszálló tévé riporterétől tudom, akit kérdőre fogtam angolul. Gyönge jegyei lehettek a suliban idegen nyelvből.

Nem tudom, milyen eredménnyel zárult a megmozdulás, tény azonban, hogy a közlekedés zavartalan volt, a piros-ezüst színű villamosok csöndesen úsztak a főbb utcákon, autóbuszok álltak meg percenként a Spanyol téri végállomáson. Az elégséges szolgálatnál jóval több jármű közlekedett. Igaz, mi egyet sem vettünk igénybe, kivéve a bejövetel és kikocsikázás félóráit, amikor taxiba vágtuk magunkat, és behajtattunk, illetve kiautóztunk a reptérre. Szerény acélvázas csarnok, a hivatalnokok piszmognak, a százméteres sorban állás emlékeztetett arra, ahogy egykor Ferihegyen az oroszlánfuttatóban álldogáltunk mi, fapadosokra érdemesült európai (másod)polgárok. Egyébként mindenütt maszkolnak, és betartják a megkívánt távolságot. A vendéglátóipar ennek ellenére sem pang. (Egy kocaközgazdász megállapításaiból.)

A várost rengeteg torony jellemzi, díszített templomok sokasága. Minden szentnek van ám kőből épített csodacsarnoka. Fényképezni való város. Ezúttal japán turisták nélkül. Valószínűleg mi képeztük pillanatnyilag az idegenforgalmat. Ennek okán alig találtam egy-két üzletet, újságosstandot, ahol képeslapot és bélyeget lehetett vásárolni. Szuvenírboltok is ritkán fordulnak elő. A Covid és a tél lenne az oka?

Szállásunk a városközpontban helyezkedett el – nem tudom, hogy a keleti szélesség és a déli verőfény hányadfokán, de az elegáns sétálóutcából, az I. Alfonz királyról elnevezett korzóból nyílt. A belváros épületeinek stílusa minden korszakot jól tükrözött, a középkortól a harmincas évekig és az avantgárd építészetig minden megtalálható volt. Az utcák tiszták, egyenesek, sakktáblaszerű utcahálózattal. Néhol pálmafák emlékeztettek a délutáni órákban +16 fokig is felmelegedő januári télben arra, hogy Vásárhelynél jóval délebbre járunk, bár a tenger, a Mare Nostrum messze van Zaragozától.

Rengeteg kávéház, élénk kávéházi élet, ami késő délutántól éjfélig is elnyúlik, sok ember az utcákon, fiatalok és öregek, kutyások, pletykás, bundás, öreg, túlékszerezett nők, agyondolgozott, reszketeg bankárok és nyugalmazott vezérigazgató öregurak kávéznak, kurizálnak a teraszokon is – január ide, január oda –, hatalmas gázlángoszlopok tövében ülnek az utcasarkokon, zárt, kedves kis tereken, benyílókban, árkádok alatt, szökőkutak és mesterséges vízesések szomszédságában, és beszélnek, beszélnek. A kávé erős és olaszos, a croissant kifogástalan, az árak mérsékeltek. Alighanem a spanyol nyelvben a halk kifejezés mint beszédstílus nem ismeretes. Az üzletek délben bezárnak, délután, estefelé kinyitnak, a fogyasztó közönség szokásaihoz alkalmazkodnak.

Bejárható város. Befogadó, kedves. Előzékeny emberek és kiszolgálás, vonzó üzletek, rengeteg. Minden emeletes ház földszintje boltokkal van megrakva. Játék és élelmiszer, optika és műszaki cikkek, műszerek, háztartási gépek, bútort és belső dekorációt kínáló szalonok, rengeteg lottóárus, teabolt, trafik, péksége. Nagy, fehér papírzacskót cipelő, elegáns nők valamely világmárkás bolt cégjelzésével sietnek tova. A szolgáltatást végzők nem beszélnek angolul, gondolom, a dél-amerikaiakhoz vannak szokva, akikkel nem merülnek fel nyelvi nehézségek. Még a hotelben is – különben háromcsillagos, kitűnő szálláshely – olykor nagyobb mozdulatkultúra árán tudtuk magunkat megértetni.

Az egykor engedélyezett bikaviadalokra épített, csodás sárga aréna nem látogatható, ezzel szemben mindig elámultunk a vásárcsarnok bőséges hús- és zöldség-, gyümölcskínálatán. A zaragozai vásárcsarnok díszes szecessziós építmény, mint pesti kortársai. 1903-ban épült. Egyetemi város 1542 óta. (Vásárhelyen abban az esztendőben kétszer is országgyűlést tartottak. Ekkor valamivel népesebb lehetett városunk.) A klinikai hálózat Miguel Serveto (1511-1553) spanyol orvos, tudós, reformátor nevét viseli. Mi úgy ismerjük mint Szervét Mihály – Sütő András drámájából, a Csillag a máglyán-ból. Különben a város egyetemén tevékenykedett az 1906-os megosztott Nobel-díj egyik nyertese, Ramon y Cahal orvos, az idegrendszer kutatója, és itt született Buñuel filmrendező, valamint számos író, akiknek nevét sajnos nem ismertem. Valószínűleg az aragónok is így vannak velünk. De ők nem járnak hozzánk diót szedni. Mint honfitársaink epret. És koldulni.

HARMÓNIA
Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Február 4-e rákellenes világnap

Egy könyv a rák ellen

Megszüntetni a rákgondozásban kialakult szakadékot a méltányos ellátás biztosításával – ez a Nemzetközi Rákellenes Uniónak (UICC) a következő három évre szóló programja. A világnap jó alkalom arra, hogy figyelmeztessen a betegségre, különösképpen annak megelőzésére, valamint a kórismézésére és a kezelésére, ugyanakkor a kötelezettségvállalásra is, hogy a betegség világméretű hatását csökkenteni lehessen.

A világjárvány késleltette vagy megakadályozta a rákos betegek ellátását. Ezt sok országban, ahogy nálunk is, a megfelelő gyógyszerek hiánya fokozta. Ugyanakkor sok rákbeteg kezelése késett vagy elmaradt. A rákellenes unió által meghirdetett hároméves program azon kíván segíteni, hogy a világjárvány ne okozzon fennakadást a daganatos betegek ellátásában. A másik fontos cél a következő időszakra, hogy megelőzzék a munkahelyi ártalmak, a rákkeltő anyagoknak való kitettség hatását, ami a munkahelyhez köthető halálesetek több mint a felét okozza.

Valószínűleg többen látták a Román Televízió 1-es csatornájának vasárnap esti adásában a *dr. Máté Gábor*, Kanadában élő világhírű tudóssal készült interjút. Az orvos könyveivel a szenvedély- és krónikus betegségek és elsősorban a rák tágabb összefüggéseire hívja fel a figyelmet. Ez utóbbiról szól *A test lázadása/ Ismerd meg a stresszbetegségeket* című könyve (Vintage Canada, Toronto, 2004), amely nálunk is megvásárolható. A Bogácsi Balázs fordításában és az Open Books gondozásában megjelent könyv arról szól, hogy testi egészségünket miképpen befolyásolják érzelmeink és lelkiállapotunk. Tudományos kutatások eredményei és pácienseinek a példájából kiindulva esettanulmányok egész során át bizonyítja, hogy milyen káros következményekkel járhat az érzelmek elfojtása.

Az alábbiakban a *Stressz, hormonok, elfojtás és rák* című fejezetből idézünk egy részletet.

„A rákkal kapcsolatos számos vizsgálatban a legegyöntetűbben azonosított kockázati tényező az érzelmek, kiváltképp a haraghoz társuló érzelmek kifejezésének képtelensége. A harag elfojtása nem elvont emocionális jellegzetesség, amely rejtélyes módon betegséghez vezet. Ez a fő kockázati tényező, mert növeli a pszichológiai nyomást a szervezeten. Nem egyedül fejti ki hatását, hanem más kockázati tényezőkkel, például a reménytelenség és a támogatás hiányának érzésével együtt. Az a személy, aki nem érez vagy nem fejez ki »negatív« érzelmeket, stressznek teszi ki magát még akkor is, ha barátok veszik körül. A reménytelenség érzése annak következménye, hogy valaki tartósan képtelen az őszinteségre önmagával szemben. A reménytelenség ráadásul tehetetlenséghez vezet, mivel az egyén mindenről, amit megtehetne, azt gondolja, hogy úgysem számít."

Az elfojtott harag és a hosszan tartó reménytelenségérzet pedig az esetek 78 százalékában a rák kialakulásához vezet – olvashatjuk a könyvben.

Német kitüntetést kapnak a BioNTech vezetői, köztük Karikó Katalin

Karikó Katalin Fotó: Cseke Csilla, MTI

A műszaki tudományok területén egyik legrangosabbnak számító német elismerést, a Werner-von-Siemens-Ringet (Werner von Siemens-gyűrűt) kapja meg Karikó Katalin és a BioNTech három másik vezetője, Christoph Huber, Ugur Şahin és Özlem Türeci – jelentette be a díjat gondozó alapítvány.

A szervezet sajtóközleménye szerint Karikó Katalin 2013-ban csatlakozott a BioNTechhez. 2020 elején felismerték, hogy az eredetileg daganatos betegségek kezelésére kidolgozott mRNS-technológia a világjárvány elleni oltóanyag fejlesztésének platformjaként is szolgálhat. A megoldás egy új vakcina fejlesztését és klinikai tesztelését tette lehetővé kevesebb mint egy év alatt.

Az mRNS-technológia nemcsak a vírusos fertőzések megelőzésében nyit óriási távlatokat, hanem a daganatos, autoimmun, allergiás vagy az örökletes betegségek kezelésében is. Az mRNS-technológia elméletből a gyakorlatba való átültetése a gyógyítás új korszakába „katapultálta" a világot – áll a közleményben.

A Werner von Siemens-gyűrű idei másik díjazottja Stefan Hell. A 2014-ben Nobel-díjjal kitüntetett német fizikus által kifejlesztett STED-mikroszkópia (STimulated Emission Depletion Microscopy) olyan felbontásban mutatja a biológiai struktúrákat, amely korábban fénymikroszkóppal fizikailag lehetetlennek tűnt. A STED-mikroszkóp segítségével például megfigyelhető, hogyan helyezkednek el a fehérjék a sejtben, és miként hatnak egymásra. A tudósok így jobban megérthetik az olyan betegségek molekuláris mechanizmusait, mint az Alzheimer-kór, a Parkinson-kór vagy a rák. A Werner von Siemens-gyűrűt 1916-ban alapították a névadó születésének századik évfordulója alkalmából. Az elismerést, egy smaragdokkal és rubinokkal díszített aranygyűrűt 1952 óta háromévente adják át azoknak, akik munkájukkal jelentős előrehaladást értek el a műszaki tudományok terén, vagy akik kutatóként új műszaki utakat nyitottak meg.

Az elismerésről beszámoló Szegedi Tudományegyetem közleménye szerint a Werner von Siemens-gyűrű átadó ceremóniáját decemberben tartják. *(MTI)*

A koronavírus-fertőzés utóhatásainak kezelése

Dr. Kikeli Pál kardiológusprofesszor előrelátását bizonyítja, hogy a szívbetegek rehabilitációját és kezelését ellátó Procardia Rendelőintézet Arany János utcai gyógytorna- és fizikoterápiai kezelési központja a szív- és mozgásszervi, valamint a neurológiai panaszokkal küzdő betegek gyógyítása mellett mennyire hasznossá válhatott a koronavírus-fertőzés súlyosabb eseteit követően kialakult szövődmények poszt-Covid-tünetek kezelésében is.

Bodolai Gyöngyi

A különböző típusú csoportos tornákon kívül *Bartha Zsuzsa* kinetoterapeuta és munkatársai vezetésével a Gymnastic klubban személyre szabott gyógytorna teszi lehetővé az ortopédiai műtétek utáni rehabilitációt, degeneratív ízületi elváltozások, neurológiai kórképek kezelését.

A fizikoterápiás kezelőben galvánfürdő, elektro- és ultrahang, valamint lézerterápia segít a fájdalom enyhítésében, a magnetoterápiának pedig a fájdalomcsillapítás mellett nyugtató hatása van.

Korábban már beszámoltunk arról is, hogy a központ a robotizált neurológiai és mozgásszervi kezelővel bővült, ahol magas szintű technológia és robotika segítségével végzik a bénult betegek rehabilitációját. A gyakorlatok serkentő hatása gyors és hatékony eredményekhez vezet a felnőtteknél és gyermekeknél is. Ezen a részlegen a robotizált eszközökkel *Kovács Tibor* kinetoterapeuta irányítja a páciensek felépülését.

Ő foglalkozik a poszt-Covid-tünetektől szenvedő páciensek rehabilitációjával is. Ezúttal erről kérdeztük, ugyanis egyre többen vannak, akik a koronavírus-fertőzés súlyos változatain átesve a felépülés után kellemetlen utóhatásokkal küzdenek.

– 2021. május elején kezdtük el a poszt-Covid-rehabilitációt, és azóta többen is részt vettek ebben a programban. Igyekeztünk megfelelni a növekvő igényeknek, és segíteni azokon, akik szív- és érrendszeri, valamint légzőszervi panaszokkal fordulnak hozzánk. A tünetek az egyén állapotától, a betegség súlyosságától, valamint a kezelésükre adott gyógyszerektől függően többfélék lehetnek.

– Gondolom, hogy a lélegeztetőkészülékek hosszan tartó alkalmazása sem múlik el nyomtalanul.

– Kiemelném az egyik páciensem helyzetét, aki korábban lezserebben élt, nem figyelt az egészségére, és a koronavírus-fertőzés súlyosan érintette. A csökkent vér-oxigéntelítettség miatt annak a lehetősége is felmerült, hogy egész életében oxigénfüggő lesz, maszkot kell hordania, és maga után húznia az oxigénpalackot. Szerencsére nagyon jó volt a terhelhetősége, kilókat adott le, ami egy kicsit magához térítette ebből az állapotból.

– Hogyan gyógyítják a poszt-Covid-tüneteket?

– Itt a kezelőrészlegen háromféle terápiát alkalmazunk. A légzőtorna a legfontosabb. Meg kell tanítani a pácienst helyesen lélegezni, megerősíteni a légzőizmokat, és megtölteni a tüdőt a különböző pozíciókban levegővel, amit egyéb gyógytornáknál is használunk. Másféle gyakorlatokat is végzünk, amelyek ugyanolyan eredményesek a poszt-Covid-rehabilitációban, ezt a kutatások is bizonyítják. A lézerkezelés, amivel a tüdő állapotának javulását segítjük, nagyon jól bevált, mivel csökkenti a gyulladást, és elősegíti a sejtregenerációt. A magnetodiaflux-kezelés nagymértékben hozzájárul a tüdőszövet megerősítéséhez, ugyanis sejtszinten hat, és a sejt anyagcseréjét javítja. Ezzel a három terápiával nagyon jó eredményt lehet elérni. Természetesen, mindezek mellett a tüdőgyógyász és/vagy a kardiológus által előírt gyógyszeres kezelést is tovább kell folytatnia a páciensnek.

– Hogyan, milyen mértékben károsodhat a tüdőszövet?

– Ez a betegség lefolyásától, a beteg egészségi állapotától függ. A tüdőszövet helyét a röntgenfelvételen üvegszerűnek látszó, módosult fibrózus szövet veszi át, ami már nem a légzést szolgálja. Vannak, akiknél nagyobb szintű a károsodás, mint a korábban említett férfi esetében, akinél semmi esély nem volt arra, hogy visszaalakuljon a normális állapotba. A fennmaradt tüdőszövetet viszont, ami még egészséges volt, meg tudtuk erősíteni annyira, hogy a szervezet tartalékait minél jobban fel tudja használni.

– A szívet illetően milyen utóhatásokat tapasztaltak?

– A magasabb vérnyomást, ami a Covid-fertőzésre adott gyógyszeres kezelés következménye is lehet, a csökkent terhelhetőséget, az általános fáradtságérzetet, de az utóhatások pontos diagnosztizálása a szívgyógyász szakorvosra tartozik. Szívérintettség esetén nagyon enyhe intenzitású kezeléssel kell kezdeni a rehabilitációt.

– Mennyi ideig tarthat az utókezelés?

– Miután sikeresnek ítéljük a beteg helyzetének a javulását, sokan maradnak hosszabb távra is, akár egyéni, akár csoportos foglalkozásainkon, hogy megőrizzék az elért eredményt. Célunk az, hogy mindenki, aki hozzánk fordul, megértse, hogy az egészség az első, és könnyebb a bajt megelőzni, mint kezelni, továbbá a már kialakult problémát illetően is van kiút azok számára, akik kitartóak.

– Van-e olyan páciensük, aki a védőoltás okozta kellemetlenség miatt fordult a központhoz?

– Előfordulhatnak mellékhatások, amelyek kellemetlenek is lehetnek. De ilyen természetű panasszal ritkán keresnek fel.

– Melyik esetük a legsikeresebb?

– Volt egy idős, 80 év körüli páciensünk, akit gerinc- és perifériás neurológiai problémával kezeltünk, de egyszer kimaradt, mert úgy érezte, hogy meg van hűlve. Mivel hosszú ideig nem jött, felhívtam, és kiderült, hogy a kórházban fekszik koronavírus-fertőzéssel, oxigént kap, de szerencsére nem kellett intubálni. Miután felépült, ő volt ez első, akivel a poszt-Covid-rehabilitációt elkezdtük, nagyon lelkesen dolgozott, és helyrejött. Az utóvizsgálatok során a pulmonológiai konzultáción a különböző méréses eredmények és a kontroll-CT szépen mutatta a tüdő teljesítőképességénél a javulást.

– Legutóbb akkor beszélgettünk, amikor a súlyos autóbalesetet szenvedett és három hónapig kómás állapotban lévő fiatalember eredményes rehabilitációjáról számolt be. Hogy alakul a Tamás állapota?

– Ma is tornásztunk. A koronavírus-járvány miatt sajnos nem utaz-hatott el Budapestre egy kézspecialistához, aki azt üzente, hogy tornásszunk tovább. Az utazás azóta is késik a körülmények miatt. Tamás viszont tovább javult, és fejlődött, de jó lenne minden aspektust figyelembe venni, hogy a maximumot hozzuk ki a terápiából. Szerencsére nagyon ambíciós, és nem adjuk fel.

– Visszatéríti-e az egészségbiztosítási pénztár a poszt-Covid-tünetes személyek kezelését?

– Öt kezelést térít meg.

– Eredményes munkát kívánok a továbbiakban is.

Jób lázadása a holokauszt-emléknapon

Évfordulós filmnap az unitáriusoknál

Rendhagyó rendezvény helyszíne volt január 27-én, a holokauszt nemzetközi emléknapján a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius egyházközség Dersi János terme. Bálint Mihály **segédlelkész ötlete nyomán a negyedszerre megtartott filmnap keretében az 1983-ban készült, majd 2019-ben restaurált** Jób lázadása **című, Oscar-díjra jelölt klasszikus magyar filmet vetítették, a marosvásárhelyi zsidó hitközség képviselői,** Dub László, Diamantstein György, dr. Naftali György **és** Salamon Sámuel**, továbbá a házigazda** Nagy László **unitárius lelkész és fiatal érdeklődők jelenlétében.**

Bodolai Gyöngyi

Átadni az örökséget

A líraian szép és a nézőt mélyen megérintő film különlegessége, hogy egy ötéves kisfiú szemszögéből ábrázolja a vidéki zsidóság elhurcolását megelőző 1943-as év történéseit. A Tisza menti faluban gazdálkodó zsidó boltos házaspár, amely sorra hét gyermekét temette el, úgy akar úrrá lenni a sors által rájuk mért tragédián, hogy az árvaházból kiveszik a legvirgoncabb, legéletrevalóbb szőke keresztény kisfiút, és annak adják át anyagi és szellemi javaikat, hogy az ő életük folytatásaként várja a Messiás érkezését. A vidéki környezetből származó vadóc kisfiú, akinek kezdetben csak egy célja van, a menekülés, fokozatosan a házaspárhoz idomul, megkedveli őket, és óvó szeretetüket megérezve a torokgyíkot is túléli. A zsidó családnál töltött év alatt humorba csomagolva láttatják a film készítői, ahogy a gyermek felfedezi a körülötte lévő világot, a táj szépségét, a cselédlány és a szolgalegény testi szerelmét, a nevelőszülők vallásgyakorlásának különleges hangulatát. A fasizmus fenyegető előszelében a zsidó házaspár gondosan készíti elő az örökbe vett gyermek jövőjét, akit a tanyán alkalmazott és időközben házasságot kötött fiatal párra bíznak, majd értékeiket átadva nekik, az elhurcolásukra várnak. Bár úgy érzik, hogy előre láttak mindent, az erőszakos elválás élményétől a kisfiút nem tudják megóvni. A csendőrkísérettel távozó szüleinek taszító viselkedését megtapasztalva, akik ily módon neveltjüket akarják védeni, tehetetlen elkeseredésében a kisfiú még sokáig keresi fűben, fában a Messiást.

A filmet Gyöngyössy Imre és Kabay Barna rendezte, akik Petényi Katalinnal együtt a forgatókönyv szerzői is egyben. Zenéjét Jeney Zoltán szerezte, az operatőr Szabó Gábor volt. A főbb szerepeket Zenthe Ferenc (Jób), Temessy Hédi (Róza), Fehér Gábor (Lackó), Rudolf Péter (Jani), Leticia Cano (Ilka) játsszák.

Értékelői szerint a megrendítő alkotásból mindenki tanulhat. „Benne van a filmben a remény, hogy hitből újjáépíthetünk egy társadalmat – nyilatkozta Várszegi Asztrik pannonhalmi főapát. „Egy szép és igaz történet hagyományról, erkölcsről, kötelességről, az embertársak, az Isten szeretetéről” (Forward, 1984 Masha Leo).

Fontos a fiatalok jelenléte

Laza filmes esték után az emléknap hatására választották a fiatal szervezők a Jób lázadása című filmet, és gyújtottak gyertyát arra gondolva, hogy az emléknaphoz kötődő témáról szól. A film autentikusan mutatja be a magyar környezetben élő vidéki zsidó család mindennapjait, azt, hogy a falusi boltos házaspár hogyan vezet be egy keresztény kisfiút a zsidó szokásokba és abba az élménybe, hogy a világon van valami, amit úgy nevezünk, hogy Isten, aki mindenben jelen van, és világít, mint a jánosbogár. A filmes estére azért hívták meg a marosvásárhelyi zsidó hitközség képviselőit, hogy közösen beszélgessenek a témáról – vezette be a filmet *Bálint Mihály* segédlelkész. Majd elárulta azt a szándékot is, miszerint tisztázni kellene, hogy mit is jelent Jób lázadása.

A beszélgetés kezdetén a 82 tagból álló hitközség képviselői beszámoltak arról, hogy a marosvásárhelyi emlékműnél délelőtt kisebb csoportban emlékeztek meg a nemzetközi holokausztnapról. A továbbiakban szó esett a rendszeresen megszervezett zilahi rendezvényről, amelynek kapcsán elhangzott, hogy nemcsak a hivatalosságok, hanem a fiatalok jelenléte is fontos ezeken emléknapokon, továbbá, hogy a film hatásosabb volt a hosszú beszédeknél. A januári emléknapon kívül Marosvásárhelyen májusban emlékeznek meg a mártírokról, akiket abban az időszakban deportáltak. Október 11-én pedig a román holokauszt napja van, amire a megemlékezést a helyhatóság szervezi. Ennek kapcsán a hitközség vezetője elmondta, hogy csak annyi kérésük van a vásárhelyiekhez, hogy egy percig gondoljanak arra a január 21-i napra, ami a legnagyobb koncentrációs láger, az auschwitzi felszabadításának az évfordulója.

Elhangzott, hogy Salamon Sámuel, aki Szatmáron született, és akinek a felesége vásárhelyi lány volt, azért tért vissza Marosvásárhelyre, hogy a zsinagógai szertartásokon előimádkozó legyen, aki eredetiben olvassa a Tórát, ugyanis héberül már gyermekkorában megtanult.

A kérdésre, hogy az emlékezők miért tesznek követ a zsidó sírokra, Dub László válaszolt: a hagyomány azokból a régi időkből ered, amikor a kősivatagban, ahol a zsidók éltek, nem volt virág, csak kő, így azzal emlékeztek meg a halottakról. Feltehetően ebből eredt a sírkőállítás szokása is. A továbbiakban a résztvevők kérdéseire válaszolva a keresztényekétől eltérő zsidó temetési szokásokat részletezték: a szombati napi temetési tilalmat, a gyalulatlan deszkaládát, a gyors temetést, a tíz zsidó férfi jelenlétének a szükségességét, ami ma már sok településen nehézségekbe ütközik. Szóba kerültek a boncolással, a szervdonációval kapcsolatos tilalmak is. Szó esett a vidéki falvakban lévő zsidó temetőkről, amelyekből 62 szerepel a hitközség nyilvántartásában Maros, Kovászna és Hargita megyéből, de mint kiderült, lehetséges, hogy vannak olyan temetkezési helyek is néhány sírral, amelyek nincsenek a hitközség nyilvántartásában.

Akit próbára tett az Isten

A beszélgetés fonalát Jób lázadásához Diamantstein György térítette vissza, aki értékelte, hogy a film élethűen mutatta be a zsidó ünnepeket falusi környezetben. Majd elhangzott a kérdés, hogy mit tudunk a bibliai Jóbról, akit próbára tett az Úristen, és miben áll a lázadása. Dub László kiemelte, hogy menynyire szép Jób könyvének a szövege. Története pedig nagyon emberi történet – vette át a szót Nagy László. A boldogságban és gazdagságban élő Jób, aki istenfélő ember, annak ellenére, hogy mindenét elveszti, gyermekei meghalnak, beteg lesz, a sátáni megkísértés próbáját is kiállva kitart Istene mellett. A jó barátok pedig, ahogy ez a mindennapokban is megtörténhet, ahelyett hogy nagy nyomorúságában segítenék, arra akarják rábírni, hogy tagadja meg Istent, és azt állítják, hogy bűneiért kell szenvednie – fűzte hozzá az őszövetségi történethez Nagy László. Mivel Jób tudja, hogy ez nem igaz, perbe hívja az Urat, akinek válaszában elhangzik, hogy az emberi lét nagy titkára, a szenvedésre a válasz nála van és marad. Jób elismeri Isten nagyságát, kitart mellette, és visszakap mindent, amit korábban elvesztett, barátai pedig megszégyenülnek. A filmbeli „Jób”, a falusi boltos lázadása abban áll, hogy hét gyermekének elvesztése után is mélyen hívő emberként hittársainak ellenérzését kiváltva egy keresztény kisfiút fogad örökbe, akit kezdetben feleségével úgy mustrálnak, mint a vásári állatot, majd megszelídítik, és beavatják életükbe, vallásukba, hogy legyen aki továbbvigye a rábízott örökséget – hangzott el a beszélgetés során.

Nehéz örökség

Gyermekkorában, bár szívesen nézték a háborús filmeket, nem tudták, mert nem volt, aki elmagyarázza, hogy miről szólt a fasizmus, a zsidók deportálása, emiatt nagyon fals kép alakult ki benne, és csak felnőttkorában értette meg, hogy mi van a látszat mögött – jegyezte meg Nagy László. Az elhangzottakat megerősítette Dub László is, aki elmondta, hogy mennyire csodálkoznak a zsidó múzeumot meglátogató gyermekek, amikor közli velük, hogy Jézus is zsidó volt.

A kérdésre, hogy a zsidó családokban beszéltek-e a holokausztról, a válasz az volt, hogy csak egy bizonyos idő eltelte után. A háború végén a zsidók két csoportra oszlottak, egyik részük elment Izraelbe, mások maradtak, de azt, hogy mi történt velük a lágerben, magukba zárták.

– 12-13 éves koromban mondta el édesanyám, hogy zsidók vagyunk, amit tudtam, de nem értettem, hogy ez miért fontos. Apám, aki munkaszolgálatos volt, nagyon keveset beszélt a vele történtekről, de anyám elmesélte, hogyan menekült meg az asszonyok menetoszlopából, amikor Budapestről Ausztria felé vitték őket, hogyan bujkált és kerülte el a vonatállomásokat, amelyek tele voltak csendőrökkel – hangzott el egyik vallomásban, majd a következőkben kiderült, hogy minden személy másképpen élte át ezeket a szörnyűségeket.

Egy másik családban az unokák találták meg azt a filmet, amelyet az amerikaiak készítettek 1944-ben, amikor felszabadították az auschwitzi lágert, és a filmen megörökítették a ma 99 éves nagymamát és a dédnagymamát.

Elhangzott, hogy Izraelben egyáltalán nem beszéltek ezekről az emlékekről. A múlt évben meghalt idős nagynénivel Spielberg (a Schindler listája című film rendezője) készített interjút, de a beszélgetésen nem volt szabad jelen lennie a családnak, amelynek tagjai csak a nagynéni halála után találták meg a felvételt. A hozzászóló az édesanyját egyéves korában vesztette el, és évekig próbálkozott, hogy kiderítse halálának körülményeit. Apja viszont az egész családot megeskette, hogy nem mesélik el a gyermekeknek, mi történt az édesanyjukkal – emlékezett az egyik résztvevő. Amikor pedig a családfát állította össze, kiderült, hogy a családtagok 70 százaléka nem jött vissza a lágerből. Felesége családjából csak az apósa maradt életben, akit az unokái faggattak ki a történtekről.

Egy másik családban is a 12 évet betöltött gyermekkel közölték a szülők, hogy zsidó. Az 1967-es arab–zsidó háború idején az iskolából hazatérve az ott hallottak alapján mondta el az apjának, hogy „ezek a zsidók mit csinálnak”. Akkor ült le mellé térképpel a kezében az édesapja, és megmagyarázta, hogy mi történik Izraelben, és tudatosult a gyermekben, hogy ő is zsidó.

– A lányaimnak elmondtam, hogy én zsidó vagyok, az édesanyjuk református, majd rájuk bíztam, hogy válasszanak. Bár az anyjuk vallását választották, az iskolában a kisebbik lányom osztályában mégsem maradt el a zsidózás – hangzott el egy másik vallomásban.

A Messiásra várva

A továbbiakban a jelenlévők érdeklődésére a zsidó vallás jellegzetességeiről számoltak be a meghívottak. Egy héber feliratos falvédő kapcsán, amelyet Nagy László a hitközségnek ajándékozott, elhangzott, hogy a zsidó vallásban annyira tisztelik Istent, hogy tilosnak tartják az ábrázolását és nevének a kimondását is. Az ortodox zsidók számára a Szentírást Mózes öt könyve, a Tóra, valamint a Talmud jelenti. Izraelben az állami iskolákban bevezették ugyan a teljes Őszövetség oktatását, de az Újszövetséget nem ismerik el, mivel Jézust csak embernek tartják. Szerintük a Messiás, aki elhozza a világ békességét, nem isteni lényként, hanem Isten felkent küldötteként fog eljönni.

Szóba került még a zsidó időszámítás és naptár jellegzetessége, amely hatféle hosszúságú évből áll, mert vannak ünnepek, amelyek csak a hét bizonyos napjára eshetnek. Az új nap nem éjfél, hanem napnyugta után kezdődik, és nem vasárnap, hanem szombat a pihenőnap, amit a vallásos zsidók szigorúan betartanak.

A hosszúra nyúlt, de tartalmas beszélgetés végén egy fiatal hölgy bevallotta, most értette meg, hogy a családjában miért nem beszélnek szívesen arról, hogy ki zsidó és ki nem. Ő viszont szeretné felmenői nyelvét, a hébert megtanulni. Válaszként elhangzott, hogy egyedül ez nagyon nehéz, és akinek nincs komoly motivációja, annak nehezen sikerül, de biztatták, hogy próbálkozzon.

A kertek előkészítése a közelgő tavaszra

A metszés

Hirtelen el sem tudjuk képzelni, hogy egy bő hónapon belül már javában zajlani fognak a kerti munkálatok. A természetben jelenleg még minden alszik, igazi tél tomból, de mégis vannak olyan munkálatok, amelyeket ebben a nyugalmi időszakban kell elvégeznünk, hogy a kertünk készen álljon a tavaszra.

Szigeti Botond kertészmérnök

Fotó: Szigeti Botond

A lassan aktuális kerti munkálatok egyike és egyben a legfontosabb a metszés. Fontos, hogy egyes fajok esetében, amikor az időjárás plusz 5 Celsius-fok fölé emelkedik, elkezdjük a gyümölcsfák ápolását, a tavaszra való előkészítését, ezáltal befolyásolva az idei termést.

Sajnos a mi környékünkön nagyon elterjedt az a felfogás, miszerint a gyümölcsfákat egyáltalán nem vagy csak nagyon ritkán kell metszeni. Gyakran hallani olyan kijelentéseket, hogy az adott gyümölcsfát fölösleges metszeni, úgyis csak kétévente hoz termést, vagy azt, hogy a fa már kiöregedett, és úgysem terem.

A következőkben ezekre a tévhitekre szeretnék rácáfolni és magyarázatot adni.

Az első tévhit, hogy a gyümölcsfák csak kétévente teremnek. Ha a fákat minden évben megmetsszük, és beállítjuk a vegetatív-generatív arányt (a zöldtömeg és a gyümölcsök közti arány), akkor minden évben biztos termést takaríthatunk be.

Mivel a gyümölcsfák termőrügyei az előző év június-júliusában alakulnak ki, ha a fán túl sok a gyümölcs, nem lesz képes megfelelő mennyiségű termőrügyet képezni a következő évre. Ezért nagyon fontos a tavaszi metszésnél csak egy optimális mennyiségű termőrügyet hagyni, hogy a fát ne terheljük túl. Ezáltal nemcsak az aktuális, hanem az ezt követő év termését is befolyásolni tudjuk.

A másik nagy probléma a kiöregedett fáké. Ezek esetében általában kétféle helyzettel találkozunk. Az első, hogy bizonyos idős fák rengeteget teremnek, de a termésük apró, nem piacos, ez legfőképpen az almaterméseűekre érvényes. Ezt úgy tudjuk befolyásolni, hogy erőteljesebb metszést alkalmazunk, erre a fa úgy fog reagálni, hogy elkezd friss hajtásokat hozni, valósággal megújul és megfiatalodik. A másik lehetőség főként a csonthéjas gyümölcsöt termő fákra érvényes, ugyanis ezeknél megjelenik az úgynevezett ostorosodás, ami azt jelenti, hogy a fa csak az ágai végén hoz termést, és annak mennyisége és minősége is elég silány lesz. Ezt úgy tudjuk befolyásolni, hogy az ostorok számát folyamatosan csökkentjük, ezáltal visszaállítjuk a fa egészséges állapotát és a megfelelő termésmennyiséget.

A tavaszi metszés után érdemes lemosó permetezést is végezni, amivel a fán telelő rovarok, gombák nagy részét elpusztítjuk, így elérve, hogy év közben kevesebb vegyszerrel is megfelelő védekezést tudjunk biztosítani.

Egypár dolog, amire érdemes odafigyelni, ha azt szeretnénk, hogy a gyümölcsfáink egészségesek legyenek, és kielégítő termésmennyiséget hozzanak:

– A metszést csak megfelelő eszközökkel végezzük. Fontos, hogy az ollók élesek legyenek, a metszlap ne legyen roncsolódott, és mindenképpen legyen egyenes.

– Az ollókat gyakran kell fertőtleníteni, hogy a különböző betegségek szaporítóképleteit ne vigyük át egyik fáról a másikra.

– Mindig használjunk sebfelületeket kezelő anyagot.

– Fontos figyelembe venni a fa állapotát, hiszen annak megfelelően kell megmetszeni, hogy a fa egészségi állapotát pozitívan befolyásoljuk.

– A barackot csak a fagyok elmúlta után metsszük, április-május körül, amikor már nagyobb eséllyel tudjuk megvédeni a gutaütéstől, ugyanis van egy kórokozó, amely a metszési sebeken át kerül be a gyümölcsfa szállítószöveteibe, itt elkezdi felemészteni a fa nedvében található cukrokat, így ezek hiányában a fa könnyen elfagyhat.

Ha lehet, kérjük szakember segítségét vagy tanácsát, hogy ne tegyünk több kárt, mint hasznot.

A legfontosabb, hogy a metszés hatása egy szezon alatt nem fog szemmel láthatóan megmutatkozni, kezdetben csak a fa egészségi állapota változik. Ne várjunk csodát egyetlen alkalom után, hiszen ez egy többéves folyamat.

Ember és állat harmóniája

Macskanátha – elkaphatja a kutyám?

A lakótelepek gazdátlan macskáit egyesek sajnálják és etetik, mások gyűlölettel viszonyulnak hozzájuk, betegségek terjesztőinek tartják őket. Az árva cicák között akad olyan ragaszkodó teremtmény, amely testvér és gazdi hiányában egy-egy kutya pajtásává szeretne válni. Az esti séták alkalmával pár napja a semmiből bukkant fel, és azóta tapodtat sem tágítva követ egy cica. A finom falatok sem érdeklik, társaságra vágyhat, és biztonságot érezhet az újdonsült kutya barát társaságában a hideg téli estéken.

Szer Pálosy Piroska

Fotó: Antalfi Imola

Gyakori tüsszentései miatt azonban a macskanátha továbbadásáról, a fertőzéssel járó következményekről, a betegség kezeléséről szerettem volna többet megtudni.

– Szobakutya elkaphatja-e az esetleges fertőzést a minduntalan hozzá simuló, tüsszögő kóbor macskától? – kérdeztem a szakembert.

– Sem a kutya, sem az ember nem kaphatja el a macskanáthát – oszlatta el az aggodalmat *dr. Pálosi Csaba,* a marosvásárhelyi Noé Bárkája kisállatklinika vezetője. Ugyanakkor a differenciáldiagnózis fontosságát hangsúlyozta, mint mondta, a tüsszentés sok betegség velejárója lehet, ezért a macskanátha könnyen összetéveszthető a más eredetű (idegen test, sérülés okozta) kötőhártya-gyulladással vagy más légzőszervi megbetegedéssel, tüdőgyulladással, allergiával, de a macska immunhiányos betegségére (hasonló az emberi AIDS-hez) is utalhat a gyakori tüsszentés.

A macskanátha rendkívül ragályos légzőszervi betegség, amely végzetes is lehet, különösen a nagyon fiatal, idős vagy a legyengült immunrendszerű állatok esetében. Két fő kórokozója a macskaherpeszvírus és a macska-calicivírus. A kezdeti tüsszögést láz, étvágyvesztés, levertség, szem- és orrváladékozás, szájfekély és kötőhártya-gyulladás követheti. A gazdi abból következtethet a betegségre, hogy a cica szeme könnyezik, az állat hunyorog, csipás lesz, esetleg beragad a szeme, az orrnyílásai eltömődnek, nehezen kap levegőt, szortyog, prüszköl, az orrváladéka nyálkás-gennyes jellegű. Az állat lázas, bágyadt (ízületi gyulladás), étvágytalan, sokszor még inni sem tud (a szájfekély miatt), és a kiszáradás veszélye fenyegeti. Súlyos esetben a felső légúti elváltozások átterjedhetnek a tüdőre, és tüdőgyulladást is okozhatnak. A macska- (feline) calicivírus-fertőzés súlyosabb, szisztémás formáit (sárgaság, a bőr ödémája) is megfigyelték.

– Mi a kezelés a beteg szobacicáknál, illetve a pártfogásunk alá vett gazdátlan, kóbor macskáknál?

– Nem mindegy, hogy szabadban élő vagy lakásban tartott macskáról van szó, mivel a kinti, gazdátlan macskának egyszerre gyaníthatóan több betegsége is lehet. A macskanátha elsődleges kórokozói vírusok, amelyekkel szemben törzskönyvezett gyógyszeres kezelés jelenleg nem áll rendelkezésre. Egyik legfontosabb teendő a kinti macskák esetében a féregtelenítés egy széles spektrumú féregtelenítővel, mivel egyre gyakoribbak nálunk is az újabban elterjedt (ún. egzotikus) betegségek, köztük a szívférgesség, tüdőférgesség. A macskanátha kezelése a másodlagos bakteriális fertőzések megelőzésére és/vagy legyőzésére irányul, antibiotikumok, immunerősítők, folyadékterápia, valamint kitartó gondozás segítségével. Ha bakteriális szövődmény áll elő (gyakran előfordul a Chlamydophilával és/vagy Bordetellával való együttes fertőződés esetén), az állatot egy-két hétig antibiotikummal kell kezelni, kiegészítésként immunerősítőket, vitaminokat, nyákoldókat (Bromhexin, párásítás), probiotikumot adva.

A fertőzött és velük érintkezésben lévő macskákat el kell különíteni a fertőzés továbbterjedésének elkerülése érdekében, meleget kell biztosítani számukra, ez sajnos a gazdátlan macskák esetében nem kivitelezhető. A macskanátha ellen a fiatal korban kétszer beadott, majd évente ismételt kombinált vakcinákkal eredményesen lehet védekezni. Ezek az oltások kiváló hatékonyságúak, és a macskák fontosabb vírusos légző- és emésztőszervi betegségeivel szemben nyújtanak védettséget. Különösen ajánlott ezek rendszeres alkalmazása, ha egy helyen több macskát is tartanak, mert a fertőződés veszélye ott hatványozottan jelentkezik. Az egy háztartásban lévő összes macskát be kell oltani, mivel a vakcinák segítenek a betegség megelőzésében, illetve a súlyosabb szövődmények elkerülésében.

Fotó: Szer Pálosy Piroska

Kínai új év

A Víz Tigris uralma alatt

Bár nem a mi világunk, évente egyszer érdekes betekinteni távoli népek szokásaiba is. Vessünk hát egy pillantást arra, hogy miképpen köszönti az új évet több milliárd ember a Távol-Kelet országaiban. A kínai holdnaptár szerint február elsejétől számítják a 2022-es év első napját, ami a téli napforduló utáni első holdtöltét jelenti. Mozgó ünnep, amelynek dátuma január 21. és február 21. között lehet. Az esemény jelentőségét igazolja, hogy Ferenc pápa is köszöntötte a kínai új évet, amelyet a Víz Tigris ural, és 2023. január 21-ig tart.

A Tigris-évek: 1938, 1950, 1962, 1974, 1986, 1998, 2010, 2022

A tigris, ha a macskafélék családjába tartozó nagy testű, hajlékony ragadozó állatra gondolunk, a cselekvést, a megragadott szerencsét jelképezi. Ha a víz társul mellé, ami az érzelmek szimbóluma, akkor ebben az évben az ellentétes dolgokra számíthatunk, ha merészen beleugrunk, a víz fenntarthat, de ha nem tudunk úszni benne, el is süllyedhetünk. A kínai hiedelmek szerint azok számára, akik a Tigris jegyében születtek, a gyors, drámai változások ideje következik, ha cselekvésre mindig készen meg tudják ragadni a megfelelő alkalmat, hogy sorsukat jobbra vagy még jobbra fordítsák. Mivel a négy elem közül a víz társul a tigrishez, az érzelmi életük is kiegyensúlyozott lesz, és ha nincs még társuk, több mint valószínű, hogy megtalálják, de ezért cselekedniük is kell.

A kínaiak nagy pompával ünnepelik meg az újévet. Ez a vidámság ünnepe, amelynek uralkodó színe a piros. Nemcsak a lampionok, hanem az ünnepi asztalra kerülő ételek között is van piros színű. Fontos, hogy a pénzt, gazdagságot jelképező hal ne hiányozzon a menüből, és a mi hiedelmünkkel ellentétben úgy tartják, hogy a csirke szerencsét hoz. Az ünneplésből nem hiányoznak a petárdák és a látványos tűzjátékok sem.

Bár a jegy szülöttjeinek a sikert ígéri a 2022-es év, de csak azzal a feltétellel, ha megdolgoznak érte. Pénze akkor fog gyarapodni, ha adósságait rendezi, a nyereséget pedig befekteti, és jótékonykodásra is fordít belőle. A munka mellett egészségének megőrzése érdekében nagy figyelmet kell fordítania az időnkénti kikapcsolódásra, pihenésre. Ezt vizes helyeken, fürdőkön, tengerparton teheti meg a leghatásosabban. Érzelmi élete kiegyensúlyozott lesz. Meglévő kapcsolatait

megerősítheti, aki egyedül van, az valószínűleg társra talál, de csak akkor, ha tesz is érte – így foglalhatnánk össze a jegy szülöttjeire vonatkozó keleti jóslásokat.

A Patkány szerencsés időszakra számíthat mind a karrier, mind az érzelmi élet terén, és a gyermekáldás is kilátásban van.

A Bivaly, ha társat keres, megtalálja, anyagi gondjai pedig biztosan nem lesznek.

A Nyúl számára lehetséges az igazival való találkozás, de ha házasságban él, jobb lesz, ha ellenáll a csábításnak.

A Kígyó párkapcsolata kiegyensúlyozottá válik, állandó odafigyeléssel az anyagiakban sem fog hiányt szenvedni.

A Lóra érzelmi téren boldogság vár, vállalkozása sikerrel kecsegtet.

A Kecske legyen óvatos a szerelemben, munkájában a rég várt sikerre számíthat.

A Majom rátalálhat az igazira, ha önbizalommal kezeli érzelmi életét. Munkájában a nehézségek ellenére is sikeres lehet.

A Kakasra újdonságok várnak, a munkában pedig akkor számíthat eredményre, ha nem riad vissza a kezdeményezéstől.

A Kutyának határozottságra van szüksége, hogy párkapcsolata kiegyensúlyozott legyen. A munkában jövedelmező vállalkozások várnak rá.

A Disznó jegy szülöttjeinek érzelmi életét az ellentétek fogják jellemezni, de munkájukban elégtételt találnak.

A kínai jóslatokkal el lehet játszani, de fontos megjegyezni, hogy semmit sem kapunk ingyen sem a párkapcsolatban, sem a munka, sem az egészség terén. Ezért legyenek mindig résen, ahogy a tigris teszi, ahogy egyre szűkebb életterében vadászni indul.

Az ízletes rizike lett az év gombája

Az ízletes rizike lett az év gombája a Magyar Mikológiai Társaság honlapján rendezett közönségszavazáson – közölte a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE).

Az ízletes rizike a bársonyos fapereszkét és a vöröses nyálkásgombát megelőzve nyert a szavazáson, amely 2022 legnépszerűbb fajáról döntött.

„A tejelőgombák közé tartozó faj termetes, színe narancsos, nagyon jellegzetes a kalapon lévő körkörös zónázottsága. Az idősebb példányok zöldesen foltosodnak. Húsa általában narancssárga tejnedvet enged a megtört felületen. A tejelőgombákon belül a rizikék egy kisebb csoportot képeznek, melyek fenyőfélékkel élnek szimbionta (mikorrhiza) kapcsolatban. Az ízletes rizike a kéttűs fenyvesek (fekete- és erdeifenyő) gyakori, ősszel termő faja. Ritkábban, főként csapadékosabb időszakokban már nyáron is megjelenik, de inkább ősszel terem, egészen a tartósabb fagyokig. Talaj szempontjából nem válogatós, meszes és savanyú talajon egyaránt bőségesen terem" – idézi a közlemény Benedek Lajost, a MATE Növénytermesztési-tudományok Intézetének egyetemi adjunktusát.

Az ízletes rizike könnyen elkülöníthető a súlyosan mérgező gombafajoktól. Leginkább más, szintén ehető rizikefajokkal téveszthető össze. Hasonlít hozzá az égetően csípős ízű sárgulótejű tejelőgomba, amely viszont a tölgyfák alatt terem, és tejnedve nem narancsos, mint a rizikének, hanem kezdetben fehér, majd hamar kénsárga színű lesz. Ezt a fajt népies nevén bolond ember rizikéjének hívják. A gombákból változatos és igen ízletes ételek készíthetők. Mindenképpen érdemes szélesíteni a palettát, és kipróbálni a konyhában a vadon termő gombafajokat is, amilyen például az ízletes rizike – emelik ki a közleményben.

Mint rámutatnak, a gombák megfelelnek a modern, egészséges táplálkozás által támasztott igényeknek. Alacsony a kalóriatartalmuk (zsír- és szénhidráttartalmuk), bizonyos részeik az emberi emésztőszervrendszer számára nem bonthatók, ezért jó ballasztanyagok. Nehéz emészthetőségük miatt fontos, hogy egyszerre csak kisebb mennyiséget fogyasszunk a gombás ételből, késő este viszont egyáltalán ne. Emellett érdemes figyelni arra is, hogy heti egy-két alkalomnál többször ne együnk gombát, valamint arra is, hogy az elkészített gombás ételt a lehető leghamarabb fogyasszuk el, ugyanis ezek az ételek hamar megromolhatnak. *(MTI)*

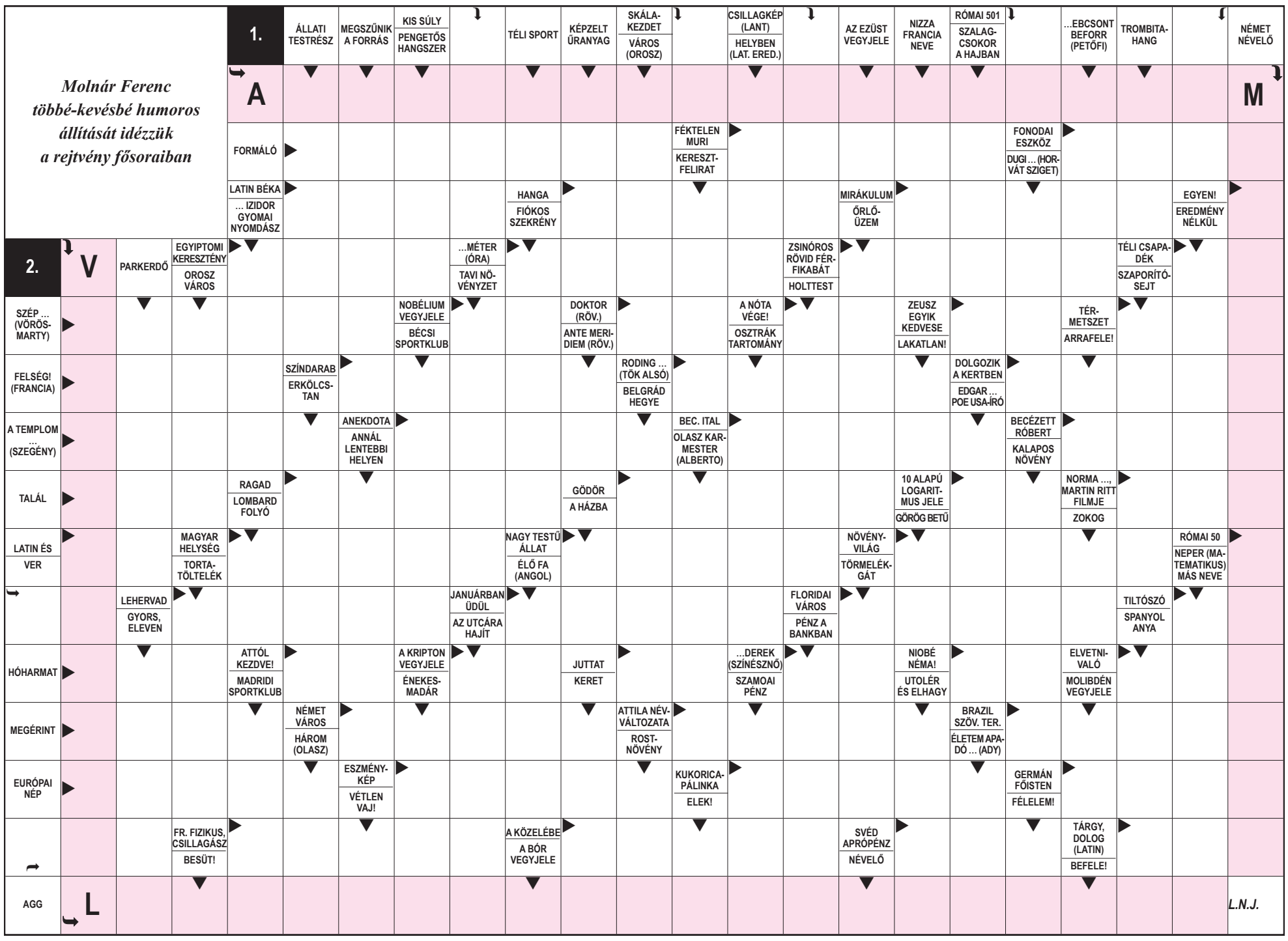

Január 27-i rejtvényünk megfejtése: ***Elnézést, nem vagyok idevalósi, megmutatná, hogy merre lakik?***

Edzőváltások az 1. ligában

Két 1. ligás futballklub is vezetőedzőt váltott a héten. Elsőként az UTA szakvezetője köszönt el, majd a CFC Argeşnél nyújtottak kezet egymásnak a felek.

Aradon Bálint László két nappal azután jelentette be lemondását, hogy a 23. fordulóban 1-1-re játszottak a Rapid 1923 Bukaresttel. A fővárosban rendezett mérkőzésen a sikert úgy engedte ki a kezéből az UTA, hogy előnyben volt a tabellán, és emberfölényben játszott. A 2019. július 1-jén érkezett Bálint László szerződése idén június 30-án járt volna le, csapata 23 forduló elteltével a tizedik helyen áll a tabellán, 28 ponttal. Helyére Ionuţ Badeát nevezték ki, aki keddi, bemutatkozó sajtótájékoztatóján bejelentette: annak ellenére is megcélozza a felsőházi rájátszást, hogy csak matematikai az esélyük az első hat közé kerülésre.

Felállt a kispadról a Campionii FC Argeş vezetőedzője, Mihai Ianovschi is. Bálint Lászlótól eltérően azonban a piteşti-i klub szakvezetője közös megállapodással távozott. A 2020 decemberében érkezett Ianovschi Andrei Prepeliţă társaságában irányította a lila-fehér csapatot. A továbbiakban a volt válogatott játékos egyedül marad az együttes élén, amely a legutóbbi hat mérkőzésen egyetlen győzelmet aratott, és jelenleg nyolcadik a ranglistán, 31 ponttal.

Hazai pályán ikszelt az éllovas

Döntetlenre játszott Kolozsváron a bajnoki címvédő és éllovas CFR 1907 a Botosáni FC-vel hétfő este, a labdarúgó 1. liga 23. fordulójának zárómérkőzésén. A házigazdák az első félidő hosszabbításában Ciprian Deac révén büntetőből szereztek vezetést, vendégük kilenc perccel a vége előtt egyenlített a kameruni hátvéd, Joyskim Dawa révén. Az 1-1-es végeredmény azt jelenti, hogy a kolozsváriak előnye nyolc pontra csökkent az üldöző FCSB-vel szemben, amely vasárnap 3-0-ra nyert az ősriválisnak tekintett Dinamo 1948 otthonában.

Kezdődik a téli olimpia

Az első curlingmérkőzésekkel szerdán elkezdődtek a téli olimpia versenyei, és a pénteki nyitóünnepség előtt már a női jégkorongozók és a síakrobaták is megméretik magukat.

A curlingvetélkedés a vegyes párosok selejtezőjével vette kezdetét, ma tíz párharcot rendeznek. A tízcsapatos női hokitornán az A csoportban előbb Kanada – Svájc, majd Finnország – Egyesült Államok, a B-ben pedig sorrendben Csehország – Kína és Svédország – Japán mérkőzést rendeznek. A címvédő az amerikai együttes.

A síakrobatika küzdelmei a női és férfi mogul selejtezőjével rajtolnak, a férfiaknál szombaton, a hölgyeknél vasárnap lesz a döntő. A pekingi téli olimpia február 20-ig tart, a hivatalos megnyitó pénteken, romániai idő szerint 14 órakor kezdődik.

Fotó: a pekingi ötkarikás játékok közösségi oldala

Rafael Nadal 21-szeres Grand Slam-győztes

A volt világelső Rafael Nadal nyerte meg a férfi egyes küzdelmeit a melbourne-i ausztrál nyílt teniszbajnokságon, mivel a vasárnapi döntőben kétszettes hátrányból fordítva legyőzte az orosz Danyiil Medvegyevet, és begyűjtötte rekordot jelentő 21. Grand Slam-trófeáját.

A mallorcai sztár történelmet akart írni azzal, hogy begyűjti 21. Grand Slam-serlegét, ezzel megelőzi az örökranglistán egyaránt 20-20-szal álló Roger Federert és Novak Djokovicot. A svájci legenda térdműtétjei után csak tavasszal lép újra pályára, míg a szerb klasszist beoltatlansága miatt a rajt előtt hazaküldték Ausztráliából.

Fotó: az ausztrál nyílt teniszbajnokság közösségi oldala

A 25 éves Danyiil Szergejevics Medvegyev egyszer már megakadályozta a „történelemírást": a tavalyi US Open-döntőben legyőzte a 21. trófeájára hajtó Djokovicot, akinek így az egy éven belüli négy GS sem jött össze.

A döntő az elejétől fogva a negyedik GS-fináléjában szereplő és a bukmékereknél favorit Medvegyev egyértelmű fölényét hozta. A tavaly is döntős orosz két brékkel, 42 perc alatt szettelőnybe került, ám a folytatásban váratlanul visszaesett. A spanyol sztár 3:1-re meglépett, majd 5:3-nál adogatóként játszmalabdája volt, de nem tudott élni vele, közben pedig egy néző berohanása miatt biztonságiak jelentek meg a pályán, és körbevették a játékosokat. A szettet lezáró rövidítésben Nadal 5-3-nál az újabb játszmalabdáért adogatott, de a fontos pillanatokban rendre hibázott, így 2 óra 5 perc elteltével Medvegyev már a siker küszöbén állt.

A harmadik felvonásban fej-fej mellett haladtak a felek, és sikeresen hárították a bréklabdákat, mígnem a 2009-ben AO-győztes spanyol 5:3-nál elvette ellenfele adogatását. Ezúttal már nem remegett meg, magabiztos játékkal szépített, és 2017 után ismét szettet nyert a melbourne-i döntőben.

A negyedik szettben Nadal hamar lépéselőnybe került, ám Medvegyev rögtön visszabrékelt, négy órához közelítve már két elcsigázott teniszező küzdött a pályán. A spanyol egy újabb brékkel közel került a döntő játszmához, majd 5:4-nél hozta a szerváját, és 4 óra 12 percnél kiegyenlített.

Jöhetett tehát az idei Australian Open utolsó szettje, amelyben 2:2-nél Nadal egy bámulatos tenyeres elütéssel hatodszor is elvette riválisa adogatását. Több mint öt óra elteltével a mallorcai 5:4-nél a bajnoki címért adogatott, 30-semminél már csak két labdára volt a diadaltól, de Medvegyev brékelt, így újra nyílt lett a csata. Az egyre fáradtabb orosz ismét elbukta az adogatását, majd Nadal másodjára már kiszerválta a meccset, amely 5 óra 26 percig tartott.

A 90. tornagyőzelmét begyűjtő Nadal pályafutása 21. Grand Slam-trófeája – a Norman Brookes Challenge Kupa – mellé 4,4 millió ausztrál dollárt (3,1 millió amerikai dollár) kapott.

Eredményjelző

Ausztrál nyílt teniszbajnokság:
* *férfi egyes:* Rafael Nadal (spanyol, 6.) – Danyiil Medvegyev (orosz, 2.) 2:6, 6:7 (5-7), 6:4, 6:4, 7:5
* *női egyes:* Ashleigh Barty (ausztrál, 1.) – Danielle Collins (amerikai, 27.) 6:3, 7:6 (7-2)

Azt sem tudta, valaha visszatérhet-e a profi teniszbe

A 35 éves Nadal egyáltalán nem várt magától ilyen szereplést Melbourne-ben, miután tavaly a Roland Garros után csak öt mérkőzést vívott lábsérülése miatt, négy hónapig nem versenyzett, és decemberben koronavírusos is volt. Egy ideig az sem volt egyértelmű, hogy valaha visszatér-e a profi teniszbe. A felkészülése nem sikerült rosszul, megnyerte az egyik felvezető versenyt Melbourne-ben, és tízmeccses sikerszériában volt.

„Pályafutásom egyik leginkább érzelemdús meccse volt ez, nem is tudom, mit mondjak. Fantasztikus, mert másfél hónapja azt sem tudtam, állhatok-e még teniszpályán. Most pedig itt vagyok a közönség előtt ezzel a trófeával, és nem is tudjátok, mennyit harcoltam ezért" – mondta el a döntő után a spanyol világsztár.

Második melbourne-i diadalával Rafael Nadal lehetett a negyedik férfi játékos a sportág történetében, aki mind a négy GS-t többször megnyeri.

Nadal GS-diadalai

* *Australian Open:* 2009, 2022
* *Roland Garros:* 2005, 2006, 2007, 2008, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2017, 2018, 2019, 2020
* *Wimbledon:* 2008, 2010
* *US Open:* 2010, 2013, 2017, 2019

A legtöbbszörös férfi GS-bajnokok

* 21: Rafael Nadal
* 20: Roger Federer, Novak Djokovic
* 14: Pete Sampras (amerikai)
* 12: Roy Emerson (ausztrál)
* 11: Rod Laver (ausztrál), Björn Borg (svéd)
* 10: Bill Tilden (amerikai)

Fotó: az Australian Open közösségi oldala

A nőknél Ashleigh Barty nyert

A hazai közönség előtt szereplő világelső Ashleigh Barty nyerte meg a női egyes küzdelmeit a melbourne-i ausztrál nyílt teniszbajnokságon, mivel a szombati döntőben két szettben legyőzte az amerikai Danielle Collinst.

A 25 éves Barty már megízlelhette a sikert a Roland Garroson és Wimbledonban – és párosban a US Openen is –, Ausztráliában viszont előzőleg 1978-ban diadalmaskodott hazai játékos Christine O'Neil személyében, akit külön köszöntöttek az idei felvezető ceremónián. (A férfiaknál Mark Edmondson 1976-os sikeréig kell visszalapozni.) A közönségkedvenc Barty az idén imponáló magabiztossággal menetelt el a fináléig, ugyanis az előző hat meccsén összesen 21 gémet bukott, az adogatását pedig csupán egyszer vesztette el. A leggyengébb szettje egy 6:4-re megnyert játszma volt a nyolcaddöntőben az amerikai Amanda Anisimova ellen. A queenslandi teniszező legutóbb tavaly szeptemberben kapott ki a US Open harmadik fordulójában, s az idén megnyerte az egyik felvezető adelaide-i versenyt is, így tízmeccses veretlenséggel büszkélkedhetett.

Fotó: az Australian Open közösségi oldala

A három évvel idősebb Collins első GS-döntőjére készült azok után, hogy 2019-ben elődöntőt vívott a Melbourne Parkban, 2020-ban pedig negyeddöntős volt a Roland Garroson. Tavaly áprilisban komoly nőgyógyászati műtéten esett át, júliusban viszont már az elődöntőig jutott a budapesti WTA-tornán, majd megnyerte a palermói és a San Jose-i viadalt is.

A szombati csatában mindkét fél hozta a szokott stílusát: Barty türelmesen irányított az alapvonalról, míg Collins elemi erejű ütésekkel igyekezett gyorsítani a labdameneteket. A 27. kiemelt amerikai – aki eddig két szettet vesztett Melbourne-ben – 2:3-nál egy váratlan kettős hibával elbukta a szerváját, az előző három mérkőzésén amerikait búcsúztató ausztrál pedig 32 perc elteltével egy ásszal lezárta a játszmát.

A folytatásban Collins – aki ezúttal sem ült le a térfélcseréknél – egyre hatékonyabban bombázta riválisa térfelét, és negyedóra alatt 3:0-ra elhúzott. A világelső némi meglepetésre továbbra sem nyugodott meg, kereste a játékát, az amerikai viszont 5:1-nél elbizonytalanodott, sorra jöttek a rontott ütések, és 5:3-nál sem tudta kiszerválni a szettet. Ettől Barty újfent erőre kapott, bátor játékkal kiegyenlített, majd a rövidítésben már egyértelműen ő volt a jobb.

A harmadik Grand Slam-döntőjében a harmadik diadalát begyűjtő Barty pályafutása 15. serlege, a Daphne Akhurst Trófea mellé 4,4 millió ausztrál dollárt (3,1 millió amerikai dollárt) kapott.

Charles Lindbergh, aki először repülte át egyedül az Atlanti-óceánt, 120 éve született

Százhúsz éve, 1902. február 4-én született Charles Augustus Lindbergh amerikai pilóta, aki először repülte át egyedül, leszállás nélkül az Atlanti-óceánt. Az MTVA Sajtóarchívumának anyaga:

Lindbergh 1902. február 4-én született Detroitban, egy évvel azelőtt, hogy a Wright fivérek először emelkedtek levegőbe gépükkel. Svéd származású apja Minnesota állam szenátora, apai nagyapja még a svéd parlament tagja volt. A kalandvágyó ifjú húszévesen abbahagyta mérnöki tanulmányait, hogy szenvedélyének, a repülésnek élhessen. Műrepülő bemutatókkal járta Amerikát, ejtőernyős ugrásokkal szórakoztatta a közönséget, sétarepülésre vitte az elszánt érdeklődőket. 1923-ban vásárolt egy leselejtezett világháborús repülőgépet, és beiratkozott a légierő texasi pilótaképző iskolájába, ahol egy évet tanult, és a tartalékos őrnagyi rangig vitte.

Ezután rövid ideig postajáratot vezetett St. Louis és Chicago között, de már nagy álma, az Atlanti-óceán átrepülése foglalkoztatta. Egy amerikai szállodatulajdonos 1919-ben 25 ezer dolláros, akkoriban csillagászatinak számító jutalmat tűzött ki annak, aki először repül New Yorkból Párizsba. (Az Atlanti-óceánt már 1919-ben átrepülték, de a gép Új-Fundlandon, az Azori-szigeteken és Lisszabonban is leszállt. Nem sokkal később két brit pilóta leszállás nélkül repült Új-Fundlandból Írországba, de a New York–Párizs távolság ennek csaknem a kétszerese.) Az összeg sokak figyelmét felkeltette, de a próbálkozás inkább lutrinak számított: nyolc év alatt a vállalkozók közül négy meghalt, kettő nyomtalanul eltűnt, négy súlyos sérülésekkel került kórházba.

Charles Lindbergh — Forrás: Wikipédia

Lindbergh még kétezer órás repülési tapasztalatával sem talált könnyen szponzorokat, s csak 1927-re sikerült kilenc St. Louis-i üzletembertől 15 ezer dolláros támogatást összekalapoznia. Saját tapasztalatait felhasználva építtette meg egymotoros, együléses monoplánját, amely támogatóinak tiszteletére a Spirit of St. Louis nevet kapta. Sokan kételkedtek abban, hogy a masina alkalmas lesz a célra, hiszen korábban nagyobb repülőgépekkel és legalább ketten vágtak neki az útnak. Lindbergh azonban, akit a lapok csak „repülő bolondként" emlegettek, hajthatatlan maradt. A gépet ő vitte San Diegóból New Yorkba, felállítva a leggyorsabb transzkontinentális átkelés rekordját.

A rossz idő miatt csak a tervezettnél egy héttel később indulhatott, de 1927. május 20-án, reggel 7 óra 52 perckor beindította a motorokat. Lindbergh mindent a célszerűségnek rendelt alá: csak négy szendvicset és két üveg vizet vitt magával, még a rádió és az ejtőernyő helyét is üzemanyag foglalta el, a túlterhelt gép csak a kifutópálya legvégén tudott a levegőbe emelkedni. Több alkalommal mérlegelte a visszafordulást, mert a sűrű ködben a kilátást akadályozó üzemanyagtartályok miatt csak periszkóppal tudott navigálni, az út közepén álmossággal küszködött, a gép többször is csak néhány méterrel a hullámok fölött bukdácsolt. Tájékozódását segítette azonban az egyik legelső útirány-ellenőrző műszer és egy korszerű, földi indukciójú iránytű. Amikor egy kis halászhajót látott, már tudta, hogy közel jár a szárazföldhöz, s miután átrepült Írország és Anglia fölött, már a kivilágított Eiffel-torony fölött körözött.

A New York–Párizs közötti 5800 kilométeres utat 33 óra és 27 perc alatt tette meg, a repülőtéren százezren várták. A motort azonnal le kellett állítania, mert félő volt, hogy a propeller kárt tesz a kordont átszakító tömegben, az emberek vállukra emelve, diadalmenetben hordozták körül a holtfáradt Lindberghet. A huszonöt éves fiatalember másnap reggel az amerikai követség erkélyéről üdvözölte a tömeget, a következő három napban hatvanötezer üdvözlő táviratot kapott, és kilenc légitársaság hívta meg igazgatósági tagjai közé. A hadseregben ezredessé léptették elő, megkapta a francia Becsületrendet, s egy hadihajó szállította haza. Rögvest előadókörútra indult, 49 állam 92 városában beszélt a repülés előnyeiről.

„Lucky Lindy", Amerika kedvence 1929-ben feleségül vette Anne Morrow írónőt, s a következő évben fiuk született. A pilóta 1932 elején került újra a lapok címoldalára, amikor nyaralójukból – máig tisztázatlan körülmények között – elrabolták húsz hónapos gyermekét. Az 50 ezer dolláros váltságdíjat kifizették ugyan, de a Lindbergh bébinek csak a holttestét találták meg. A kétévi eredménytelen nyomozás után letartóztatott német származású Bruno Hauptmann ácsmester mindvégig tagadott, a bíróság azonban bűnösnek találta, 1935-ben ki is végezték. Felesége a tragédia után is kitartott Lindbergh mellett, és további öt gyermekük született.

A légitársaságok műszaki tanácsadójaként dolgozó Lindbergh a harmincas években antiszemita kijelentéseivel keltett feltűnést, nyíltan vállalta rokonszenvét a náci rezsim iránt. 1936-ban ellátogatott a német repülés központjaiba, a német kormány is kitüntette, ami miatt komoly támadások érték hazájában, akárcsak 1940–41-ben tartott beszédeiért, amelyekben az Egyesült Államok semlegessége mellett állt ki. 1941 áprilisában lemondott repülőtiszti rangjáról, Amerika hadba lépése után szolgálatra jelentkezett, de elutasították. A légierő civil tanácsadójaként viszont alkalmazták, s 1944-től félszáz éles bevetésben vett részt a csendes-óceáni hadszíntéren. 1954-ben Eisenhower elnök a légierő tartalékos dandártábornokává nevezte ki, és Pulitzer-díjat kapott az Atlanti-óceán átrepülését leíró könyvéért.

A modern repülés úttörője 1974. augusztus 26-án halt meg rákbetegségben, a Hawaii-szigetekhez tartozó Mauin. Nevét több amerikai repülőtér viseli, a történelmi repülésének emléket állító szobor a párizsi Le Bourget repülőtéren áll, 1957-ben készült a The Spirit of St. Louis című film, amelyben a pilótát James Stewart személyesítette meg, életéről több dokumentumfilm is készült. *(MTI)*

Olajfolt fenyeget egy híres thaiföldi üdülőszigetet

A kedvező szél- és tengeri áramlatok miatt úgy tűnik, hogy a múlt héten tengerbe ömlött kőolaj elkerüli a kelet-thaiföldi strandokat, a szennyezés azonban elérheti a más irányban fekvő világhírű üdülősziget, Ko Szamet strandját és sekélyvízi koralljait – közölték a thaiföldi hatóságok.

Múlt kedden kőolaj szivárogott a tengerbe egy meghibásodott víz alatti olajvezetékből, amelyen egy, a Thai-, más néven Sziámi-öbölben lévő tengeri kirakodóhelyről juttatják el a szárazföldre a tartályhajókon érkezett nyersolajat. A szivárgást néhány órán belül elállították a vezetéket működtető olajfinomító szerint, de addigra 20-50 ezer literre becsült olaj szennyezte el a tengert egy 20 kilométer hosszú sávban a part mentén.

Szombaton katasztrófa sújtotta területté nyilvánították és lezárták a Rajong tartományban fekvő Mae Ramphueng strandot, ahol a kőolaj egy része pénteken este elérte a partot.

A legfrissebb műholdas felvételek szerint 67 négyzetkilométeren szennyezi olaj a tengert. A felvételek elemzéséből úgy tűnik, hogy a kiszivárgott olaj vastag folt helyett inkább vékony réteget képez a tenger felszínén.

Varavut Szilpa-arcsa környezetvédelmi miniszter tájékoztatása szerint most annak megakadályozása a legfontosabb, hogy az olajfolt nagyja elérje a Szamet-szigetet az Ao Prao-öbölnél, ahol súlyos károkat okozhat a sekély vízben élő koralloknak.

A hatóságok repülőgépekről szórnak vegyszereket és dobnak lebegő védműveket, hogy csapdába ejtsék és ártalmatlaníthatóvá tegyék a kőolajat. A környezetvédelmi miniszter szerint a korallok egy része óhatatlanul megszenvedi az olajszennyezést, de egyelőre bízik abban, hogy a természeti erőforrások, közte a korallzátonyok többségét sikerül megvédelmezni, és minimálisra leszorítani az embereknek okozott kellemetlenséget is.

Az olajszennyezés megnehezítheti a pandémia okozta válságból épp csak kilábalóban lévő üdülőturizmus helyzetét, és hatással lehet a halászatra is. A környezetvédelmi miniszter szerint az olajfoltot valószínűleg egy héten belül szem elől el tudják tüntetni, teljes ökológiai eltüntetése azonban évekig is eltarthat. *(MTI)*

A felmelegedésről pontosabb képet nyújt a hőmérséklet és a páratartalom együttes vizsgálata

A globális felmelegedés hatásainak vizsgálatában nemcsak a hőmérséklet, hanem a páratartalom megállapítása is fontos szerepet játszik – hangsúlyozta egy új tanulmány.

A kutatók szerint a hőmérséklet önmagában nem méri az éghajlatváltozás szélsőséges következményeit, és lebecsüli a trópusokon jelentkező hatásokat. A levegő nedvességtartalma és a hőmérséklet együttes vizsgálata azt mutatja, hogy az 1980 óta bekövetkezett klímaváltozás csaknem kétszer olyan súlyos, mint azt korábban kiszámították – olvasható az amerikai tudományos akadémia folyóirata (PNAS) hétfői számában megjelent tanulmányban, amiről a phys.org tudományos ismeretterjesztő portál számolt be.

A szélsőséges időjárás, viharok, árvizek és esőzések ereje a levegőben lévő víz mennyiségével függ össze. Ezért az amerikai és kínai tudósokból álló csoport elemzéséhez az ekvivalens potenciális hőmérséklet, a theta-e mérőszámát használta, amely a légkör nedvességenergiáját tükrözi – mondta a tanulmány társszerzője, Veerabhadran Ramanathan, a Kaliforniai Egyetem San Diegó-i Scripps Oceanográfiai Intézete és a Cornell Egyetem éghajlatkutatója. A mértékegység fokokban van meghatározva, akárcsak a hőmérséklet. A világ felmelegedésével a levegő több nedvességet tartalmaz, 7 százalékkal többet minden egyes Celsius-fok után. Amikor ez a nedvesség lecsapódik, hőt vagy energiát szabadít fel, „ezért van az, hogy amikor esik az eső, akkor most már zuhog" – magyarázta a tudós. Hozzátette, hogy a vízgőz a légkörben egy erős hőcsapdagáz, amely fokozza az éghajlatváltozást.

Korábbi számítások szerint 1980 és 2019 között a világ 0,79 Celsius-fokkal lett melegebb. A páratartalomból származó energiát is figyelembe véve azonban 1,48 fokkal lett melegebb és párásabb a Föld. A trópusokon ez a felmelegedés elérte a 4 fokot.

Ha csak a hőmérséklet alapján ítéljük meg, akkor úgy tűnik, hogy a felmelegedés Észak-Amerikában, a középső szélességi körökön és különösen a sarkvidékeken a legjelentősebb, a trópusokon viszont kevésbé. Ramanathan szerint azonban ez nem így van, mert a trópusok magas páratartalma fokozza a vihartevékenységet, a rendszeres viharoktól kezdve a trópusi ciklonokig és monszunokig.

Ez a légköri látens energianövekedés szélsőséges időjárási jelenségekhez vezet: áradásokhoz, viharokhoz és aszályokhoz – fűzte hozzá a tudós. *(MTI)*

EB: a földgáz és az atomenergia segítheti a megújuló energiaforrásokra való átállást

Az Európai Bizottság szerint a környezetvédelmi célokat szolgáló zöldátmenetben szerepe van a földgáznak és a nukleáris energiának, illetve az ezekbe történő befektetéseknek, figyelembe véve a tudományos szakvéleményeket és a technológiai fejlődést – közölte Mairead McGuinness pénzügyi szolgáltatásokért, pénzügyi stabilitásért és a tőkepiaci unióért felelős biztos szerdán.

Az uniós biztos brüsszeli sajtótájékoztatóján kijelentette: a gáz- és nukleáris energiához tartozó tevékenységek összhangban vannak az Európai Unió éghajlat- és környezetvédelmi célkitűzéseivel, és lehetővé teszik az elmozdulás felgyorsítását a környezetszennyezőbb tevékenységek, mint például a szénkitermelés felől, a klímasemleges jövő irányába, amely többnyire megújuló energiaforrásokon alapul.

Elmondta, az Európai Bizottság éghajlatváltozás mérsékléséről és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásról szóló, taxonómiai éghajlat-politikai előterjesztése a gázzal és az atomenergiával kapcsolatos bizonyos tevékenységekre terjed ki.

Az EU 2050-es klímasemlegességi céljának eléréséhez tekintélyes volumenű magánberuházásra van szükség. Az uniós taxonómia célja, hogy a magánbefektetéseket a klímasemlegesség eléréséhez szükséges tevékenységekhez irányítsa. A taxonómiai osztályozás nem írja elő, hogy egy adott technológia része legyen-e a tagállamok energiamixének, vagy sem, hanem az átmenet felgyorsítását célozza, és minden lehetséges megoldást figyelembe vesz annak érdekében, hogy az EU elérje éghajlat-politikai céljait.

A brüsszeli testület közleménye szerint a taxonómiai rendelet egyértelmű és szigorú feltételeket határoz meg, amelyek teljesülése esetén a gázzal és az atomenergiával kapcsolatos tevékenységek átmeneti jelleggel kiegészíthetik az éghajlatváltozás mérsékléséről és az ahhoz való alkalmazkodásról szóló jogszabály hatálya alá tartozó tevékenységeket. A jogszabály módosítására azért van szükség, hogy a befektetők egyértelműen beazonosíthassák, mely befektetési lehetőségek foglalnak magukban gázzal vagy atomenergiával kapcsolatos tevékenységeket, és így megalapozott döntéseket hozhassanak – közölték.

Az Európai Bizottság korábbi tájékoztatása szerint az uniós taxonómia, azaz az uniós szinten egységes osztályozási rendszer iránymutatással szolgál a befektetők számára, hogy olyan tevékenységek jussanak magánberuházások révén finanszírozáshoz, amelyekre szükség van ahhoz, hogy a következő 30 év folyamán az Európai Unió klímasemlegességet érhessen el. Az atomenergia és a földgáz bekerülése az uniós taxonómia-rendeletbe azt jelenti, hogy ezeket az energiaforrásokat egyértelmű és szigorú feltételek mellett kell besorolni. Például biztosítani kell, hogy a földgáz vagy megújuló forrásokból származzon, vagy 2035-re alacsony szintű kibocsátást generáljon.

A kidolgozás alatt álló jogszabály hatálya alá tartozó tevékenységek felgyorsítják majd a károsabb energiaforrások, például a szén kivezetését, és elősegítik, hogy az Európai Unió alacsonyabb szén-dioxid-kibocsátású, környezetkímélőbb energiaszerkezet felé mozduljon el – tették hozzá a Bizottság illetékesei. *(MTI)*

Sajtófotó-pályázat

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem sajtófotó-pályázatot hirdet, amelyre XI. és XII. osztályos tanulók jelentkezését várja. A pályázóktól egy 3-6 képből álló, sajtófotó jellegű sorozatot várnak, amelynek egy történetet kell elmesélnie, eseményt rögzítenie vagy illusztrálnia (például hír- vagy eseményfotó, képriport, társadalomábrázolás, dokumentarista fotográfia). Nevezési határidő: 2022. március 27.

A pályaműveket e-mailben kell eljuttatni a következő címekre: jakabtibor@hotmail.com és kos.anna@yahoo.com.

Az e-mail tárgy rovatában fel kell tüntetni:

1. A pályázó neve, elérhetősége (e-mail, telefonszám);
2. Az iskola neve, címe, a pályázó osztálya;
3. A képsorozat címe, az egyes képek aláírása;
4. Adatok arról, hogy hol, milyen eseményen és mikor készült a képsorozat.

Formai és technikai követelmények

A képek készülhetnek analóg vagy digitális fényképezőgéppel, de akár telefonnal is. Az analóg géppel készült fotókat digitális formában lehet elküldeni.

Az elbírálásnál a képek történetet közvetítő (elmesélő) ereje előnyben részesül a technikai kivitelezéssel szemben.

A beküldött pályaműveket a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem szakbizottsága fogja elbírálni.

Az első három helyezett díjban részesül. A legjobb pályázó könnyített felvételt nyer az egyetem audiovizuális kommunikáció: forgatókönyv- és reklámírás, média szakára.

A pályamunkákból kiállítást szerveznek, amelynek megnyitójára 2022. május 6-án, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem minden évben megrendezett médiatudományi konferenciájának keretében kerül sor – áll a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem sajtóközleményében.

Varjakat alkalmaz egy svéd cég a csikkek felszedegetésére

Varjakat alkalmaz egy cég az eldobott cigarettacsikkek felszedegetésére egy svéd város közterein – számolt be róla a The Guardian online kiadása.

A vadon élő madarak egy kis ételt kapnak minden egyes csikkért, amelyet felcsippentenek és elhelyeznek egy erre a célra tervezett gépbe a Stockholmhoz közeli Södertäljében.

„A vad madarak önkéntes alapon vesznek részt a munkában” – magyarázta a módszert kitaláló Corvid Cleaning nevű startup alapítója, Christian Günther-Hanssen.

A Tartsuk Tisztán Svédországot alapítvány szerint évente több mint egymilliárd cigarettacsikket dobnak el a svéd utcákon, tereken, ami az összes köztéri szemét 62 százalékát jelenti. Södertälje 20 millió koronát (682 millió forint) költ évente a közterületek takarítására. Günther-Hanssen becslései alapján madaras módszerükkel a költségek legalább 75 százalékát meg lehet takarítani. Södertäljében egyelőre kísérleti projektet folytatnak, mielőtt a varjúönkénteseket ráengednék az egész városra. „Könnyen tanulnak, és jó az esély arra, hogy egymástól is ellesik a munkát. Ugyanakkor kicsi a veszélye, hogy tévedésből lenyelik a csikket” – tette hozzá a cégvezető. „Egy csikk felszedésének a költsége 80 őre, mások szerint akár két korona is lehet. Ha varjak csipegetik fel, akkor egyenként 20 őrére csökken a kiadás” – magyarázta Günther-Hanssen. A város hulladékstratégiájáért felelős Tomas Thernström szerint a kísérletben rejlő lehetőségek a finanszírozáson múlnak.

„Érdekes lenne megnézni, más környezetben is működik-e a módszer. A varjaknak meg tudjuk tanítani, hogy szedjék össze a csikkeket, de az embereknek nem tudjuk megtanítani, hogy ne dobják el őket, ez is érdekes szempont” – mondta. *(MTI)*

A marosvásárhelyi nyugdíjasok figyelmébe!

Tudatjuk, hogy a korábban kiállított ingyenes nyugdíjasbérletigazolványok érvényessége meghosszabbodott Marosvásárhely önkormányzati testületének februári ülésszakáig. Addig a nyugdíjasok továbbra is ingyen utazhatnak Marosvásárhely területén.

A Közszállítási Vállalat

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
  - információ - 118-932
  - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
  - gyermekeknek - 0265/210-177

Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330

GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110

- Optika-Optofarm - 0265/212-304
  - 0265/312 436
  - 0265/250-120
  - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Marmed - 0265/250-344

  járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658
  - 0729-024-380

  Labor - 0751-114-307

  e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia

  Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0740-083-077
  - 0365/404-664
- Prefektúra - 0265/266-801
- RDS–RCS - 0365/400-401
  - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-801-929
  - vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928
  - 0800/800 928
- Aquaserv:
  - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
  - közönségszolgálat - 0265/208-888
  - központ - 0265/208-800
  - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás

  Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
  - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865

  koporsók, kellékek, - 0745-606-215

  koszorúk - 0745-606-269

  és halottszállítás - 0758-047-604
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
  - 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

MAROSVÁSÁRHELY központjában levő fogorvosi rendelő FOGORVOST alkalmaz. Érdeklődni: tel. 0727-300-265. (14656-I)

r·a·d·i·o gaga
88 102 94.7 104.3
www.radiogaga.ro

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

LAKÁS

ELADÓ 2 szobás lakás a Pandúrok sétányon. Tel. 0746-520-903, délután. (14764-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALOK szobafestést, mázolást, lépcsőházfestést, csempe-, padlócsempe-, laminált parkett-lerakást garanciával. Tel. 0746-552-473. (14674)

TETŐFEDŐ KFT. vállal ácsmunkát, bádogosmunkát, szigetelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0742-344-119, Bence. (14716-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk február 3-án a marosszentgyörgyi SZÉKELY FERENCRE halálának első évfordulóján. Szép emléke örökké közöttünk él, aggódó szeretetét szívünkben őrizzük. Nyugodjon békében! Szerettei. (14625-I)

Az idő nem tudja eltörölni azt a hiányt és fájdalmat, ami a lelkemet nyomja most, hogy három éve KOVÁCS ATTILA eltávozott az élők sorából, maga után hagyva egy űrt a szívemben. Örökre a lelkembe zártalak, emléked legyen áldott, nyugodj békében! Vali, aki hosszú évekig nehéz szenvedésedben melletted volt. (14760)

Ezen a napon minden más. Nincs már velünk édesanyánk. Az élet csendesen megy tovább, de a fájdalom elkísér egy életen át.

Fájó szívvel emlékezünk NAGY ROZÁLIÁRA halálának 2. évfordulóján. Bánatos lányai: Tünde, Emese és családjuk. (14761)

Minden évben eljön a nap, ami a szívünkben fájó emlék marad.
Hirtelen halálod megtörte szívünket,
örökké őrizzük drága emlékedet.

Soha el nem múló szeretettel emlékezünk február 3-án

LÁSZLÓ ERZSÉBETRE

halálának 6. évfordulóján.

Szerettei. (14707-I)

Őszinte együttérzésem Kelemen Kálmánnak, a Romániai Magyar Kereszténydemokrata Mozgalom elnökének, akinek szeretett felesége, a mindannyiunk számára kedves

KELEMEN ERZSÉBET

visszatért a mennyei Atyához. Az egymás szeretetén és támogatásán, a kölcsönös tiszteleten és megbecsülésen alapuló kapcsolat, amely köztetek élt, mindannyiunk számára példaértékű, és meggyőződésem, hogy örök érvényű.

Isten nyugtassa békében!

Vincze Loránt európai parlamenti képviselő. (sz.-I)

ELHALÁLOZÁS

Megtört szívvel, szomorúan tudatjuk, hogy a drága feleség, édesanya, nagymama,

KELEMEN ERZSÉBET ÉVA

(született Keresztesi)

nőgyógyász-asszisztensnő

hosszas, gyötrelmes szenvedés után, 2022. február 1-jén 7 óra 20 perckor elhunyt. Temetése 2022. február 3-án de. 11 órakor lesz, római katolikus szertartás szerint, a marosvásárhelyi római katolikus temető felső kápolnájából.

Vigasztalanul gyászolja őt férje, akinek a szívében örökre megmarad, valamint a rokonok, ismerősök. (14750-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett

FÁBIÁN KLÁRA

életének 76. évében türelemmel viselt szenvedés után megpihent.

Drága halottunkat 2022. február 4-én, pénteken 12 órakor helyezzük örök nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (-I)

Mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, testvér, sógor, keresztapa, rokon,

id. KULCSÁR LAJOS

életének 85. évében 2022. január 5-én hosszú betegségben csendesen elhunyt. Drága halottunkat 2022. február 4-én, pénteken 13 órakor, református szertartás szerint, a marosvásárhelyi református temetőben helyezzük örök nyugalomra.

A gyászoló család. (14759-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik DÁVID MIKLÓS virrasztásán, illetve temetésén részt vettek, fájdalmunkban osztoztak, a temetés körüli teendőkben segítséget nyújtottak, vigasztaltak, és mindazoknak, akik gondolatban velünk voltak ezekben a nehéz napokban. A gyászoló család. (14720-I)

Egy jó év KEDVEZMÉNYEKKEL kezdődik!

20% kedvezmény **szemüvegkeretekre** és **napszemüvegekre**!

Részletek az üzletekben!

DORA OPTICS

MAROSVÁSÁRHELY (KÖZPONT)
P-ȚA MĂRĂȘEȘTI, NR. 21.
0733 553 976

MAROSVÁSÁRHELY (TUDOR)
(CART. TUDOR)
B-DUL 1 DEC. 1918, NR. 126.
0755 088 379

MAROSLUDAS
STR. B-DUL 1 DEC. 1918.NR. 7.
0735 786 853

MEDGYES
STR. POMPIERILOR NR. 4.
0735 830 678

NYÁRÁDSZEREDA
STR. POMPIERILOR, NR. 1.
0733 553 973

SZÁSZRÉGEN (CARDINAL)
STR. CARDINAL ALEXANDRU TODEA, NR. 25/A
0728 908 856

DICSŐSZENTMÁRTON
STR. VICTORIEI, NR. 21.
0736 386 353

SZÁSZRÉGEN (LIBERTĂȚII)
B-DUL LIBERTĂȚII 12/2
0733 553 971

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM
www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapból származó összeggel februárra, ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére! Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között.

Várjuk Önöket!

Marosvásárhelyi Rádió România
www.marosvasarhelyiradio.ro
96 FM
106,8 FM
1323 AM